

PHONG-HOA'

16 trang

TUẦN-BÁO RA NGÀY REPUBLIQUE
INDOCHINE SÁU

DIRECTEUR: NGUYỄN - TƯỜNG - TAM

Nº 127

7 xu

Phong-hoa có suy đồi không?

Trong số báo 13 Janvier 1933, Tú-Linh có viết một bài nhan đề là « Phong-hoa có suy đồi không? ». Bài ấy không phải là đề bàn rộng xem phong-hoa suy đồi hay là tốt đẹp. Tú-Linh chỉ riêng riêng ra một phương diện: chế riếu những nhà thù-cựu chỉ hết than lại thở cho phong-hoa, mà chỉ biết than thở xuê-xéng, không biết hành động gì cho phong-hoa được mỹ-mản, lại riêng đề già lời một bài luận thuyết của ông Tân-Đà. Bài ấy chỉ là mấy câu khai mào trong một cuộc bút chiến, phải xem những bài khác mới đạt được hết ý-khiến của Phong-hoa.

Sau khi lấy giọng văn phùng thich mà châm trích mấy nhà nho nửa mùa, Tú-Linh có kết luận rằng:

« Phong-hoa lấy thành thực làm căn lão, lấy trào phúng khôi hài làm phương pháp, còn tùy dộc giả lấy lương tri mà xét điều hay giờ, tìm lời đến chân lý » Dọc xong câu ấy, phần đông độc giả hiểu ngay rằng bài văn ấy không phải là bài xã thuyết mà là một bài văn bút chiến.

Cũng có độc giả — xin gọi tạm là ông Thiên-Kim — cho tiện — chưa được thường

cái ý kiến ấy nên tưởng lầm rằng Tú-Linh không trả lời câu hỏi đã tự đặt cho mình.

Lầm lầm thay! Vì phông Tú-Linh lập lên cái đầu đề: « phong-hoa có suy đồi hay không? » để làm một bài xã-thuyết, Tú-Linh trước hết sẽ giải cho rõ nghĩa hai chữ phong-hoa là, để tìm căn cứ cho cuộc luận thuyết; rồi sau mới bàn đến những điều trùng triệt cho ta biết rằng phong-hoa suy đồi hay tốt đẹp.

Nhưng Tú-Linh cho câu hỏi ấy là câu hỏi xuông, không có bô-ich gì, có viết cũng chỉ để chế riếu những kẻ than thở xuông cho phong-hoa. Đời nào cũng vậy, cũng có điều thương luân bại lý, vậy ta cốt làm sao tìm phương thuốc hiệu nghiệm mà chữa cho kẻ lầm đường, can gì phải than thở cho phong-hoa suy đồi!

Còn bảo rằng Tú-Linh nói xưa cũng như nay, cũng có nhiều sự xảy ra thương tồn đến luân lý, là phản bội với tí-nanh thi-thật là hép lượng. Các nhà nho than thở cho phong-hoa là ý muốn đồ rằng những điều dối bại đến luân lý đều & cái học mới mà ra cả. Vì thế nên Tú-Linh nói cho họ hiểu rằng cái học mới hay cái học cũ đều hay cả, chỉ có cách áp dụng vào việc đời sai đi nên sinh ra những sự thương tồn

dến phong-hoa, mà vì thế, xưa cũng như nay vậy.

Tú-Linh lại có câu rằng: có phả đi mới sảy lại được. Ông Thiên-Kim via lấy câu ấy mà bảo rằng Tú-Linh muốn cho lòng vật dục con người ta được tự do phát triển. Lầm lầm thay! Nếu ông đọc những bài trước của Tú-Linh, ông sẽ không có cái lầm ấy. Ông sẽ nhận ra rằng Tú-Linh muốn phá nền tảng lẽ nghi cũ, lấy lương tri và lẽ phải thay vào!

Có người bảo: văn hóa cũ vốn không phải là toàn hủ cũ. Ai cũng biết thế. Nhưng cái văn hóa cũ vốn đi kèm theo nỗi hủ tục, mà con người ta bẩm sinh ra vẫn vậy, không thể bỏ những hủ tục kia đi mà chỉ lấy cái hay được. Cái gi cũng thế, có mặt phải tất có mặt trái.

Hoặc bảo: văn hóa mới không phải là toàn hay. Đó là một sự dĩ-nhiên rồi. Nhưng nếu ta so sánh cái kết quả của hai nền văn hóa mới, cũ, ta phải nhận rằng ở đời này, muôn sống còn trên mặt đất, ta không thể không theo cái văn hóa mới được.

Nhưng bản mãi như vậy, e là di xa quá. Ta chỉ nên biết rằng Tú-Linh trong bài đó tự đặt mình vào trong một cái phạm-vi nhỏ hép, ta cũng chỉ nên biết rằng hiểu được người là một sự khó mà làm cho người ta hiểu được mình

lại khó hơn.

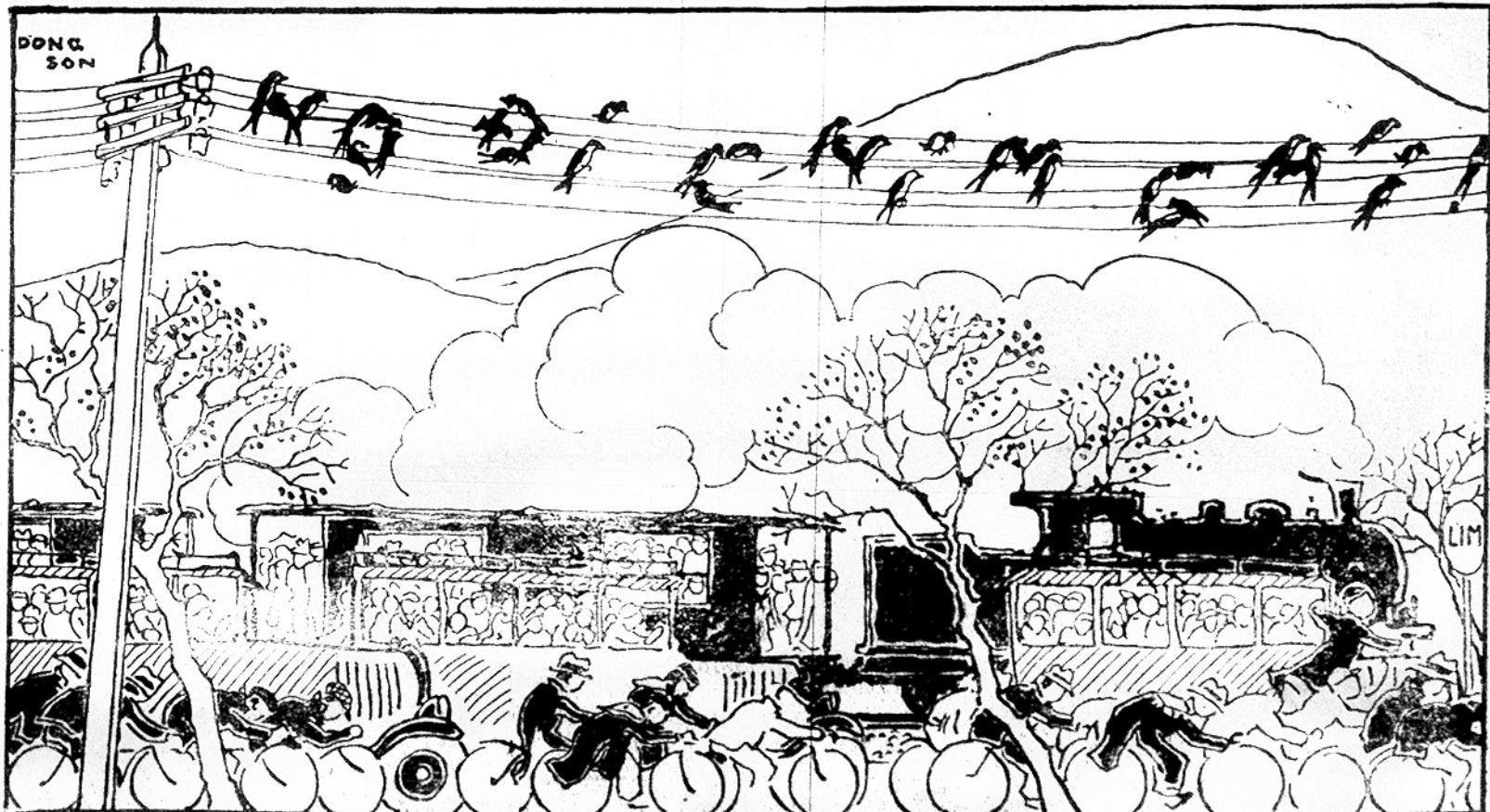
Nhân tiện đây, xin bàn qua về thể văn khôi hài trào phúng, là một lối văn ngũ-nhiều ý tú, mà phải suy nghĩ lung lâm mới thấy được cái hay. Phong-hoa từ khi được bàn truyền xa gần cùng độc giả, vẫn hết sức tìm lấy một thứ văn dẫu dí, cố đat được tư tưởng, nhưng khổn một nỗi nước ta từ xưa đến nay chưa mấy ai dùng đến lối vǎo phùng thich,, nên đối với phần đông người minh quen đọc những bài văn có sao nói vầy, vẫn trào phúng không khỏi có điều khó hiểu. Một sự gi, điều gì mới, lạ, đều chung một số phẩn ấy.

Nhung nếu ta chịu khó nghĩ đôi chút thì câu « nói bóng » hay lời « phản ngữ » đối với ta lại thêm ý vị. Điều trước nhất là không nên trich một câu ra rồi cứ theo nghĩa câu ấy đoán nghĩa cả bài. Ví dụ trong một câu, ta thấy khen ông nọ thông minh, ông kia nhún nhanden, mà trong toàn thể cả bài, ta xét ra nhũng điều ông nọ nói, những sự ông kia làm lại trái ngược với sự thông minh, tinh nhũn nhẫn, thì ta nên đoán rằng ông nọ ngu dần, ông kia kiêu ngạo.

Vậy độc giả Phong-hoa cần lấy lương tri mà xét đoán điều hay giờ, tìm lời đến chân lý mà lương tri theo lời ông Descartes, vốn & đời nhiều người có nhât.

TÚ-LINH

Trên con đường Hanoi -- Bắc-Ninh hôm 18 tháng Giêng

BÔNG CÚC VÀNG

KHÁI-HƯNG soạn

hỏi cẩn thận như thế.

Lúc đó có người ngồi cửa rồi đầy cánh cửa đi vào. Văn-Khôi quay lại chào :

— Kìa cô Hồng ! Cô ngồi chơi.

Hồng ngả đầu chào Trọng-Đức. Chàng cũng đứng dậy nghênh đầu đáp lại, rồi đầm-dầm nhìn cô, khiến cô ngượng nghịu cúi nhìn xuống đất Văn-Khôi nói :

— Chúng tôi định đi chơi thuyền, Hồng với gạt đi:

— Thầy mới yếu khóc, chả nên đi. Trọng-Đức mỉm cười :

— Đây anh coi, cô Hồng cũng cùng một ý kiến như tôi... Vả cô ngồi một mình ở nhà, nhất là nhà này có ma, phải không, thưa cô ?

Hồng cười :

— Cám ơn ông, nhưng thưa ông tôi không sợ ma.

Rồi cô nói lảng sang truyện khác :

— Thưa thầy, em vẫn kèn hát nhé ?

Văn-Khôi đương đứng nhìn ra phía hồ nghe cô học-trò hỏi thì quay lại nhách mép cười đáp lại :

— Vâng, đây tùy cô, thích bài nào thì chọn lấy.

Hồng lùi hui đứng chọn đĩa hát rồi cho chạy một bài theo điệu valse. Trọng-Đức nhìn cô mỉm cười hỏi :

— Cô biết khiêu vũ.

— Thưa ông, tôi cũng mới học.

Rồi trả Văn Khôi cười nói :

— Đây ! Thầy dậy khiêu vũ của tôi đấy.

— Gớm nhỉ ! Vừa là thầy hội-họa lại vừa là thầy khiêu vũ.. Vâng xin hai thầy trò đi chơi một bài.

— Thưa ông, thầy tôi mới yếu khóc, sợ mệt.

— Nàng quay lại, trói cười hỏi Văn Khôi :

— Cô phải không thầy ?

Tranh vẽ của Đông-Sơn

Nhung Văn-Khôi vẫn mãi ngắm hồ, không đề ý đến, cô Hồng phải nhắc lại câu hỏi, chàng mới rật mìn quay lại trả lời vu vơ.

— Vâng, chính thế.

Hồng cười gần :

— Đây ông coi !

Lúc bấy giờ Văn-Khôi bỗng hỏi Hồng :

— Cô nói truyện gì vậy ?

Trọng-Đức lấy làm ngượng thay cho cô học-trò, trách bạn :

— Anh tệ quá ! Lúc nào cũng nuzz sống trong giấc mộng. Cô Hồng muốn khiêu-vũ với anh nhưng sợ anh còn mệt. Vậy có sợ mệt không ?

— Không sao ! Tôi xin vui lòng khiêu vũ cùng cô học-trò của tôi. Tôi không mệt... Vâng xin cô tha lỗi cho, vì cái máy hát nó kêu to quá nên không nghe rõ.

Hồng cố giấu sự vui mừng, nhưng giấu sao nổi con mắt vẫn trù ý của Trọng-Đức. Chàng chỉ thoáng nhìn qua cặp má đỏ ửng của cô cũng đủ hiểu rằng trái tim cô đương hồi hộp. Hồi hộp vì lòng thích khiêu vũ hay vì ái-tinh ? Câu hỏi đó thốt nhiên lọt vào trí tưởng tượng của Trọng-Đức là vì chàng đã có những ý tưởng định ngay từ tối hôm qua. Chàng đương ngâm nghĩ, thỉnh thoảng lai dịa mắt nhìn trộm cô Hồng, đương ngồi chọn đĩa hát ở cái tủ đứng con. Cô bỗng ngừng phất đầu lên nói :

— Thưa ông, ông làm ơn chọn dùm cho ít đĩa hay.

Trọng-Đức mỉm cười, hỏi :

— Vậy ông không thích khiêu vũ.

— Thưa cô, về khoa khiêu vũ tôi lại càng kém... nhưng...

Rồi chàng nhìn vào cặp mắt ướt của cô, nói tiếp theo :

— Nàng về khoa tâm lý thi tôi khi làm... Chẳng hạn tôi chỉ nhìn

thoảng qua một cô thiếu-nữ là biết cô ấy đương đau ngãm ngãm về ái-tinh...

Hồng nghe Trọng-Đức nói thế thì curi ngặt nghèo, suýt rơi chổng đĩa hát cầm trên tay. Còn Trọng-Đức thì đứng lẳng lảng nhìn cô như cô nhìn cho ra nghĩa cái cười quá vui ấy, vì từ tối hôm qua đến giờ mới thấy cô cười to tiếng một lần. Vậy chàng chắc cô cười đánh trống lảng, hoặc để giấu cái cờ vì sao má cô đỏ bừng. Chàng còn đương dăm-dăm ngại thi cô Hồng vui vẻ hỏi :

— Thưa thầy triết học, thầy có thể làm ơn đứng vắn máy hát giúp cho chúng tôi cùng nhau dự một cuộc khiêu vũ chẳng ?

Trọng-Đức chưa kịp trả lời thi cô lại nói luôn :

— Hay thầy lại như thầy triết học của Molière, khinh miệt hồn hồn âm-nhạc và khiêu vũ đấy ?

Trọng-Đức mỉm cười :

- Thưa cô, tôi rất lấy làm hân hạnh được cô giao phó cho việc ấy.
- Vậy thầy làm ơn bỏ cái đĩa này ra vì đó là một bài valse, sợ thầy học tôi còn mệt, không theo nổi, và nhờ thầy tìm cho các điệu foxtrot.

— Xin vâng.

Trong lúc hai người nói chuyện thi Văn-Khôi ngồi lảng-lảng tựa ghế hành, mắt đầm-dầm nhìn, cặp môi hơi hé mỉm cười, nhưng cái nhìn và cái cười như đặt vào chỗ xa lắc xa lơ trong cõi mộng. Đến nỗi bài âm-nhạc đã bắt đầu mà chàng vẫn không nghe thấy gì hết. Cô Hồng nói thăm với Trọng-Đức :

— Trái ngược với tục Âu-Châu, một người thiếu-nữ đến phải ra xin một chàng công-tử nhận lời khiêu-vũ với mình.

Trọng-Đức cười :

— Nhưng chàng công-tử ấy là thầy

Thơm nhất thế giới

Nước hoa hiệu con Voi

Jasmin, Violette, Quelques Fleurs, Fleur d'Amour, Narcisse Noir, Rose Menthe.

1 lọ 3 grammes Op20, 1 tá 1p80, 10 tá 17p00
1 lọ 6 grammes Op30, 1 tá 2p70, 10 tá 62p00
1 lọ 20 grammes Op70, 1 tá 6p30, 10 tá 62p00

Các hiệu to các tỉnh có bán

Phúc-Lợi, 79 P. Doumer à Haiphong
Tiền cước phí bản hiệu chịu cả

Vé ảnh truyền thần bằng than hay mực tàu
Thật giống, thật khéo

Không phai màu

Ảnh bán thân 50 x 60

2p90

Để xin gửi ảnh mẫu về cho
M. TRƯỜNG-TRONG-BINH
Office Indo-chinois du Travail
31 Route Mandarine Hanoi

Có nhận gửi hình đi các nơi theo M. Halk hóa giao ngã.

học thi cũng được.

Hồng như có vẻ bến lèn :

— Thưa ông, tôi mê khiêu-vũ lắm kia ông a.

Rồi cô lại gần chỗ Văn-Khôi, mỉm cười ngả đầu làm như điệu bộ một người đàn ông đứng trước mặt một người con gái vậy. Văn-Khôi mỉm cười đứng dậy, đỡ tay cô Hồng rồi đi dì lại theo điệu âm nhạc. Trọng Đức trù hết tinh thần ngồi ngắm, thi thấy Văn-Khôi cắp mắt vẫn lờ đờ, dáng điệu vẫn uể oải, như dương làm một sự miên cưỡng. Còn cô Hồng thì sự vui lộ hẳn ra, đôi mắt sáng quắc chửa bao tư-tưởng lạc quan, bàn tay vin lên vai thầy học, trong có vẻ cảm động, có tinh cẩn khoái lạc lầm. Nhất là hai chân thoăn thoắt nhẹ nhàng như đương nhảy múa trong cõi thần tiên mộng ảo, cứ khi cô như cùi linh cảm sức động, sức lực tăng lên bội phần, trả hẳn nên một người dấn dạo, đưa bước đi đâu, thi Văn-Khôi đưa theo tới đó.

Trọng Đức nhún ra được những điều ấy, ngồi thích chí cười thăm. Nhưng chàng lai ngẫu :

— Có sẵn những ý tưởng dự định nhiều khi có hai cho sự quan sát. Biết đâu cô Hồng tỏ ra sung sướng lại không chỉ vì thích khiêu-vũ. Ta cũng ngờ nghinh thật! Cứ bắt người ta phải yên trí rằng tinh tinh và tư-tưởng của người ta phải ở vào trong cái khuôn minh vạch sẵn ở trong tri.

Tri Trọng-Đức mài suy sét đến nỗi chàng quên hẳn cái mây hát và khúc âm-nhạc. Bài đã hết, cái kim hát đã chạy nhiều vòng & khoảng giữa đĩa, chỉ còn những tiếng sés-sés, cành-cách, mà chàng vẫn không biết... Mãi đến lúc cô Hồng lại hâm mày hát, chàng mới sực tỉnh ra hỏi vơ vẩn:

— Thưa cô xong rồi!

Hồng phi cười đáp :

— Vâng, xong rồi!... Ý chừng nhà triết học dương ngồi trầm tư mặc tưởng để tìm chân-lý.

Trọng-Đức cùi gã cười :

— Vâng, cô thế... tôi đặt đĩa khic

— Thời! Tôi xem ra ông Văn-Khôi còn mệt lắm.

— Vâng, chính thế, tôi cũng nhận ra rằng trong hai người thi cô dảng làm nhà eksis hơn.

Hồng làm ra mặt ngờ ngần, hỏi :

— Thưa ông, eksis nghĩa là gì?

— Là cavalier.

Hồng cả cười, quay lại ngả đầu nói với Văn Khôi :

— Thưa thầy eksis của tôi.

Văn-khôi cũng cười. Trọng Đức ôn tồn nói :

— Nếu ta không tìm tiếng để dịch những chữ Pháp ta không có thì bao giờ cho ta dù tiếng mà dùng.

— Vâng! Vậy xin ông dịch dùm cho cả mấy chữ Foxtrot, valse, tango.

Văn-Khôi thấy bạn lúng túng không đáp lại được liền đỡ lời :

— Cô cứ trên ánh ấy làm gì vậy! Những chữ ấy thi có thành tích nỗi!

Trọng-Đức nghe giọng Văn-Khôi hấy còn có vẻ mệt nhọc thi tỏ ý thương hại bảo bạn :

— Anh nên đi nằm nghỉ một lát, cũng hấy còn sớm. Rồi quay lại nói với Hồng :

— Thời chúng ta ra hiện nói truyện về anh Văn-Khôi đi nghỉ mươi phút.

hai người cùng nhau ra đứng tựa lan-can ngắm cảnh hồ Trúc-Bạch. Thôi nhiên Trọng-Đức trả cái cù lao ở giữa hồ, hỏi :

— Cô đã đến xem cái miếu con kia lần nào chưa?

Hồng se se đáp :

— Chưa.

— Anh Văn-Khôi cứ yên trí rằng anh ấy đã đến đì mít lần, anh ấy tôi xem ra nhí nhảnh, luôn luôn lẩn nấp với sự thực.

Hồng như đã nghe tri trả lời vu vơ

— Thưa ông, hình như thế.

— Thương hại cho anh ấy quá. Mà cô gi đầu, chỉ vì mây bồng của...

Trọng-Đức vừa nói vừa nhìn chung chọc vào mắt Hồng. Xem cô có động tâm không nhưng cô vẫn giữ nét mặt thản nhiên, ôn tồn đáp lại.

— Vâng, có lẽ thế.

Trọng-Đức nghĩ thầm ; « Có lẽ tại ta khờ dại nhận là thạo khoa tâm-lý, nên cô Hồng phòng bị chăng ». Chàng lại hỏi :

— Anh Văn-Khôi có thuật truyện cô Bé cho cô nghe đấy chứ?

Hồng mỉm cười, cái nu cười vơ vẩn không có nghĩa gì hết.

— Thưa ông, tôi được nghe đến ba lượt.

— Thưa cô, cô có hiểu mấy bông các vàng ấy & đâu ra không, vì tôi chắc cô cũng chẳng tin gì những truyện thần tiên, ma quỷ.

Hồng như trả lời ra ngoài câu hỏi :

— Ngày bé, tôi sợ ma lắm, nhưng bây giờ thi tôi đã bao.

Trọng-Đức ngâm nghì rồi hỏi Hồng :

— Cô có muốn anh Văn-Khôi khỏi hồn.. khỏi tường làm rằng mình bị ma ám không?

— Thưa ông, tôi làm gì được.

— Không tôi có cách.

— Ông hãy ngỏ cho biết ý kiến.

— Nhưng cô phải chịu hy sinh chút dinh danh dù.

Hồng hai má rung rung đỏ giàn, hinh như đã hiểu ý tưởng của Trọng-Đức. Nhưng cô cũng hỏi :

— Ý kiến ông thế nào, xin ông cho biết.

Trọng-Đức nínia Hồng mỉm cười rồi nói :

hoa xuồng bắn ra mở cửa kính... Khi cô thấy Văn-Khôi đã sắp tinh giác, thi cô mở gói mây bồng hoa cầm vào lò, rồi khép cửa ra giận tên người nhà rằng khi Văn-Khôi dậy thi nói rằng cô đến thăm nhưng vì ông nghĩ rồi, nên cô về. Cô không nói đã động gì đến mây bồng của hết. Cho đến ngày hôm sau, và hai tuần lễ sau cô vẫn cứ đe cho Văn-Khôi tường làm rằng chính tay cô Bé cầm hoa vào lò... vì cô đã trót giấu thi cô cứ phải giấu mãi, hay vi cô thấy Văn-Khôi cứ yên trì tường nhớ tới người quá khứ thi cô ghét, nhân ghen một sự nglu Nhiên thi dùng đe trả thù cho bô ghét, nhưng ..

Hồng cười :

— Nhưng sao nữa? Câu truyện ông kẽ nghe có vẻ tiêu thụt lầm.

Trọng-Đức như không để ý đến lời chê riêu kẽ luôn :

— Nhưng hơn một tuần lễ sau, khi đi qua Yên-Phụ cô nhúc nhìn thấy cúc thi cô lại nhớ tới câu truyện bữa nay. Lúc ấy vi cô ý hay vi dũng làm, cô lại mua luôn mây bồng nữa. Lần này cô đến thăm Văn-Khôi thi cô lè cù định đem biếu chàng mây bồng của ấy. Song khi đến nhà, gặp lúc Văn-Khôi hoặc ngủ, hoặc di vắng nên cô lảng lặng thay mây bồng hoa cũ, vi thế nên tối nay hoa vẫn còn tươi.

Hồng cười sảng sặc đáp lại :

— Ông kẽ như truyện có lẽ Nhưng chỉ sợ Văn-Khôi không Trọng-Đức ôn tồn nói :

— Không thể không tin được, chính móm có kè ra. Vả tôi sẽ g cô mà tin thêm vào.

Hồng hình như luống cuống không biết trả lời thế nào và giùi cù chỉ ra sao, & trước mặt một người hơi nguy hiểm. May sao lúc bấy giờ có tiếng nhiều người trong phòng khách Hồng quay lại, bảo Trọng-Đức :

— Chúng ta vào thôi, các ông ấy đến cả kia rồi.

(Còn nữa)

KHÁI-HƯNG

Kinh cáo độc-giả
Các ban xa gần gửi giấy về mua báo dài hạn mà không gửi kèm ngân phiếu thi bản báo không gửi báo và không trả lời.

(gửi tem 5 xu về nhà báo cũng nhận)
Thơ từ, bài vở và ngân phiếu xin gửi về :

M. Nguyễn Tường-Tam
N: 1- Bd Carnot - Hanoi.

PHONG-HÓA

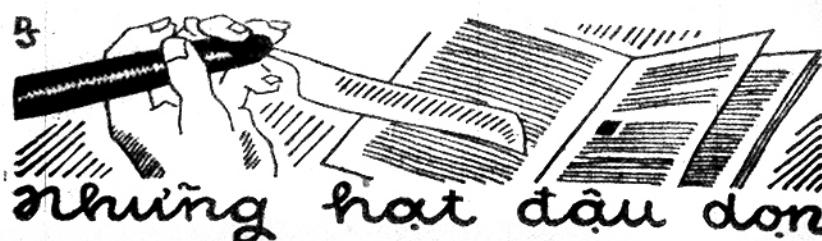
MUỐN ĐỌC CÓ ẢNH CHỤP
MỸ THUẬT
NÊM LẠI

HƯƠNG - KÝ

HUẾ-DÂN
NIỀM TRỌNG RĂNG
và HÀNG ĐA GIÁ PHẠM BỘNG

THUYỀN MÒN
TRỌNG RĂNG, CHUA RĂNG
DƯỜNG NG: VĂN HUYỀN
CƠ BĂNG CHUNG CHỈ 6 PHẠM
VỀ, LẤI LỘNG VIỆC HẤT CẬN
THẨU VẤN MÀ KHÔNG

HUẾ-DÂN

Mời cũ

Trích trong bài xã thiết của báo Đông Phương ra ngày 5 Février 1933:

Cái mới là cái người ta ua nhất, qui nhã, cũ là cái ai ai cũng ghét cưng do.

Cái mới cái cũ ấy thuộc về loại gì vậy? Phải nói rõ ra chứ. Vì nếu nói về đồ vật thì có lẽ sai: cái thống cũ đời Khang-Hy, cái bát cũ đời Thành-hóa, Giả-tinh thi nào « ai ghét », nào « ai do », mà những cái lợ, cái chén mới bày bán & các hiện hàng Ngang thi có ai ua, ai qui đâu?

Mà dù cho nói tư tưởng nữa, sao dám hạ những chữ « ai cũng ua » cũng qui, « ai cũng ghét » cũng do được?

Nghị luận mập mờ thế còn hòng công kích ai, hở Đông-phương?

Không phải tiếng Annam

Hè-kỳ thể-thao số 107, trong bài đầu của ông Tô-Diên viết có 1 hùng câu « văn » này:

« Pâ-turc Baillet Latour qua Hà-thành vừa rồi, tôi tiếp truyện, nhắc di nhắc lại rằng: « phải là thi với kẽ non minh... »

Thế thi ai nhắc đì nhắc lại?

2. Muốn cho tiếng của hội minh ra khỏi cái đòn gánh với ha chiếc quang nhà...

Ông Tô-diên định nói: tiếng ra khỏi đất nước Nam. Nhưng ông nhầm đấy. Người ta thường ví nước Nam như cái đòn gánh với hai cái thung thóc, chứ không phải hai cái quang đòn!

dâ... 3. Muốn có giây tiếng, nom xa là việc phải thi.

Viết văn như vậy, khác gì viết:

Muốn hiểu văn tôi, phải hiểu là việc các ông!

Lại đến vấn ông Trúc-dịnh, trong bài thể giới vận động hí, ông bắt đầu bài của ông như thế này:

Vâ, đó là dấu hiệu của thời đại này.

Thế thi cái gì và cái gì, cái gì là dấu hiệu của thời đại này?

Lại những câu:

Tiếng họ reo như sóng cồn, tiếng vỗ tay như pháo nổ, tiếng sét chen tiếng vàng, hôi có phổi sống lại những ngày lối đài của Giang-nam.

Thế thi ai sống lại, cái gì sống lại?

Cứu vớt loài người ra khỏi bể trầm luân ghen đuổi.

Nếu có thể nói bể trầm luân yêu duối, thì tất cũng có thể nói bể trầm luân khôn mạnh được:

10 001 phần

Trích ở bài xã thiết Khoa học tạp chí số 39:

« Báo Khoa học đã theo đúng chương trình làm được nhiều điều có muôn-một phần bắc ích.

Trong muôn-một phần thi nghĩa là trong muôn phần được một phần. Đó là lời khoe nhau. Nhưng đây, Khoa họ: nói có muôn-một phần bắc ích thì rõ ràng có nghĩa 10.001 phần. Hay vì Khoa học lại nhau nhau quá đấy.

Kinh viếng

Trích ở báo Lục-tỉnh tân-văn số 4296:

Xin thành tâm kinh viếng... quan phủ.

Chắc độc giả cho Lục-tỉnh tân-văn viếng quan phủ mới từ trần.

Nhưng không, Lục-tỉnh tân-văn chỉ kinh viếng quan phủ vừa được thương Bắc-dầu bởi tinh. Có 16 tiếng trong Nam khác tiếng ngoài Bắc-chảng? Nếu thế thi đó cũng là một chỗ khiếm Nam-Bắc không hiểu nhanh.

Phát diệm & đậu?

Cũng trích ở trong số báo ấy:

Cha T. B. Tông, bón-sử họ Tân Định đặc & Phó giám mục địa phận Phát-diệm (An-nam)

Tưởng Phát-diệm thuộc về địa phận Bắc-kỳ (Tonkin) chờ. Hay báo Lục-tỉnh tân-văn dùng chữ Annam để trả nước Annam đấy? Thế thi cần thận qui. Hay trong Trung-kỳ (Annam) cũng có linh Phát-diệm? Biết đâu?

Nói tóm lại

Trích ở bài xã thiết báo Thực-Nghiệp số 357:

Nói tóm lại trong một nước có bốn nghe là: sô, nóng, công, cõ, trong một năm có bốn mùa là: xuân, hè, thu, đông. (stop)

Nếu nói tóm lại mà chỉ có thể thi cần-gi phải nói tóm lại. Hay báo Thực-Nghiệp cho độc giả của mình toàn là bang học trò lớp đồng xu cả đấy?

Mách nhát giao Cao.

« Trong bài chè nhà nấu có hạt đậu phộng « Giút bóng hoa đào ».

Bố biết trong bốn chữ: chữ nào mất phốt?

b) Ngày tết, một bà trên phố hàng Đường dân ngoài cửa một mảnh giấy viết một câu như sau này để xin lỗi khách mừng tuổi :

« Mồng hôm tết, nhà vè quê vàng, vây xin các em miễn giao tiếp. »

Bố Nhát giao Cao là được hạt đậu phộng trong bài chè của nhà ấy.

Một người cũng hay nhặt những hạt đậu phộng như Nhát giao Cao.

Trả lời câu (a)

Quốc âm có ba từ âm (consonnes) đọc hơi giống nhau, là gi, d, và r. Thường thi đọc d và r tựa như J & pháp văn, còn gi thi đọc như z.

Vậy thi chữ giười (lô giười) Khái Hưong và Bảo-Sơn viết như thế có lẽ đúng, vì nếu viết dưới hoặc dưới thi có nghĩa ruồi có lẽ hơi thô.

Những việc chính cần biệt trong tuần lễ

Chưa phải giảm 10% về 10 ngày trong tháng Janvier này

Các viên chức công sở chưa phải giảm 10% ngày lương tháng Janvier này, vì còn đợi bêu Bộ chưa định rõ xong. Nhưng sau này, nếu bêu Bộ duyệt ý nghị định của quan Toàn-quyền thi việc giảm lương vẫn bắt đầu thi hành từ 21-1-33.

Bó chỉ là tạm thời, nên tạm mừng vì chắc thế nào Bộ cũng duyệt ý nghị định quan Toàn-quyền.

O**Việc thuế thân ở thành phố Hanoi**

Quan Đốc-lý Hanoi đã gửi bài lai cáo cho các báo rằng bắt đầu từ Janvier 1933, dân bản xứ ở Hanoi trót một năm phải đóng thuế hán ở Hanoi mới được hưởng quyền lợi của dân thành phố.

Người nào đóng thuế thành phố lại muôn lấy thuế nguyên quán nữa để giữ ngôi thứ cũng tùy ý.

Muốn đóng thuế Hanoi mà muôn sáu tên ở nguyên quán phải đeo đai đeo lên quan Công-sứ bão-tinh xin miễn thuế & lòng và đeo đai đeo lên quan Đốc-lý Hanoi xin chịu thuế thành phố. Hai lá đơn này đã có mầu & sô Đốc-lý — cùng gửi cho quan Đốc-lý.

◆**Chính-trị nước Đức****Nội-các mới:**

Ông Daladier, Tổng-lý kiêm bộ Chiết-tranh.

Penancier, Phó tổng-lý kiêm bộ tư-pháp.

Paul Boncour, ngoại-giao: Chau-temps, nội-vụ.

Bonnet, tài-chinh: Lamoureaux, ngân-sách.

Leygues, thủy-quân: Frot, hàng-hải thương-mại.

De Monzie, quâc-gia giáo-dục.

François Albert, lao-dong: Cot, hàng-không.

Serré, thương-mại.

Chính-trị nước Đức**Hitler lập nội-các.**

Berlin 30-1 — Sau khi ông Schleicher là chức, Thống-chế Hindenburg đã ủy thê-tướng Hitler là-chức Nội-các mới.

Ông Hitler đã lập xong nội-các và già-chức Tổng-lý.

Ông Von Papen, Phó tổng-lý.

Frick, nội-vụ.

Hugenberg, kinh-tế.

Von Nosrodt, tài-chinh.

Von Neurath, ngoại-giao.

Seldte, lao-dong.

Nghị viễn Đức bị giải tán.

Berlin. — Nội-các Hitler vừa thành lập thi ông Hitler cùng Phó Thủ-tướng Von Papen yêu cầu Thống-chế Hindenburg giải tán nghị-viện thi nghị-viện đã phải giải tán ngày 2-2-33.

Sang đầu tháng Mars này sẽ lại có cuộc tuyển cử.

TRUNG HOA**Tưởng-glory-Thạch lại đị tiêu cống**

Thượng-hải 30/1. — Cố tin Tưởng-glory-Thạch vừa rồi lại đị đốc xuất các đạo quân tiêu cống ở miền Dương-tử vì nạn cống sắn ở Trung-hoa kudong ngọt.

Một mặt Nhật-bản chiếm Sơn-bắc-quan, một mặt Tưởng-cử đị tiêu cống xem đảng nào được

Chính phủ Nam-kinh đổi với việc Sơn-hải-quan.

Nam-kinh. — Về việc Sơn-bắc-quan thất thủ, chính phủ Nam-kinh một mặt giao cho hội Quốc-liên xử-trị, một mặt phó nặc các tướng lính mặt Bắc chịu trách nhiệm giữ lấy lính-thò.

Thế còn chính phủ Nam-kinh cứ đứng ngoài nhìn hồn?

◆**Crಡe bi Rudd của đảng Gandhi**

Bomcsy 31-1 — Đảng của ông Gandhi lại bắt tay làm việc. Họ lập cuộc biểu tình và treo cờ lừa đánh chính phủ. Cảnh binh phải dùng đạn súng mới giải tán nổi.

Kè từ 1er Janvier 1933

200 SÔ BIỂU...**Ai sẽ chúng ???**

Số đầu: 1 cái xe đạp đắt giá 50p00

Số thứ nhì: 1 cái xe đạp đắt giá 30p00

Các Ngài có xe đạp xe nhà đai lái ma, son, chín, hoặc mua hàng ở biển Đông-Mỹ 14. Hàng Giấy, từ 6p00 giờ lên bến biển xin biếu một số.

Đông - Mỹ

Nickelage émailage au four réparation des cycles

54 rue du Papier, Hanoi

— Lạy cụ già! Lạy cô già!
— Ấy chết! Tiểu thiếp của Lão đái!
— À quên... Lạy hai cụ già!

CUỘC CHƠI PHIÊN

Người minh dõi với việc làm phúc

NHẤT SÁCH

Chăm ném hoa...

Một bức tranh chăm phâ về
buổi Chợ phiên ngày 5, 6

Février 1938

Vào cửa

Lấy xong cái vé kép vào cửa (hai cái vé, mỗi cái 10p) thì hai, ba cô & sau binh phuong nhô ra xám, xít cái hoa vào túi. Thôi! bù một hào vào khe cái hộp gỗ mộc cho nó nấm yê & đấy mà mình cũng yên thân.

Một chốc lại khẽ bò vào khe hộp khác một hào nữa, lần này được một gói hoa giấy, và được ngắm cái nụ cười hoa của cô bán hoa.

Thế là đã làm được hai việc nghĩa, trong lòng vui vẻ.

Tung hoa giấy

Có cậu cui hồn xuống, cầm nắm hoa giấy ném mạnh vào mặt các cô, mà nhiều khi lại chờ cho người ta hả mồm nói truyện mới ném. Lại có cậu cặm cụi ngồi nhặt hoa rụng mặt đất.

Cánh hoa rơi thi chí bị bắn chán vô tinh « đập xuống ». Thế mà cánh hoa giấy đã rơi xuống đất lại được hàn hạnh bay lên bám vào đầu vào cổ các cô tàn thời. Nhưng hoa giấy rụng nó sốt sắng được hưởng cái hòn hành ấy bao nhiêu thì các cô sốt sắng di trốn tránh nó bấy nhiêu. Đến nỗi cứ lâm cổ vào lùn nấp hang giờ trong gian phòng bấy nữ công. Ở đấy các « công tử » Nhật hoa rụng tiếc một hào vào cửa nên các cô được thoát nạn.

Binh hoong

Bỏ ra một hào và buồng bên xem đánh binh hoong. Chẳng có chi là... A quên lì có ông Từ-sơn quay cái vợt gỗ để bới xem ai giao bóng trước.

Thi nữ-công

Trên cái bàn dài, nào mứt, nào áo len đan, nào hoa thực, nào hoa giấy bầy la liệt. Hai bên bàn thi hoa biết nói đứng lò xo, lại nhiều sắc hơn những hoa đặt trên bàn. Các cô ta thăm bàn tâu cái này dẹp, cái kia xấu.

Rồi các bà trong hội đồng chấm túi vào phòng, theo sau một ông thư-ký.

— Lui lại để chỗ hội đồng di chẩn.

Ông thư-ký kêu đến mười lăm mà 2 bén, hai hàng vừa nam vừa nữ vẫn đứng sát liền vào bàn. Các bà chấm thi nghe chừng cẩn thận lắm. Thế mà cũng còn nhiều cô dù

Thi nữ công (Thi hoa thủy tiên)

HOA THÌ ĐẸP
NHƯNG MÀ HOA LẠI XẤU!

HOA XẤU NHƯNG MÀ HOA LẠI ĐẸP!

thi phàn nàn.

Và mắt bội-dòng sát hạch thi bao giờ cũng có tình hơn mắt người thường. Cố bát thủy-tiên hoa nở như mâm sôi, minh cù yến tri là thế nào cũng chiếm phần thưởng nhất. Thế mà lại bị loại. Còn một báthoa dã kép, lại chưa nở thì được phần thưởng thứ nhât.

Hồi ra mới biết cũ thủy-tiên ấy rẽ dài mà vừa rậm vừa trắng.

Mấy công - tử bảo nhau:

— Nếu chúng mình chấm thi về dung-nhan thi anh cho ai nhất?..

— Cho nhất tuốt.

Diễn kịch

Đến tối diễn kịch « Quan hàn Dê »

Ông Từ-Sơn sắm vai quan hàn. Minh cứ tuồng ông Từ-Sơn đã nhiều lần đóng cái vai quan hàn dê ấy rồi nên mới sắm được ý hệt một quan hàn dê như thế, từ tiếng cười, câu nói cho chí cái dáng điệu ốm ở áu yếm con sen !

Nhưng mà không bình như lần nà ông mới đóng vai quan hàn dê là lần đầu!

Vai thằng nhỏ được cái giọng hát hay! Còn vai con sen thi thao khoa tàn lâm, có lẽ thao ngang cõi dào, vì chính là cõi dào.

Yo-Yo

Vở kịch vừa diễn xong thì cậu quán quân Nguyễn-dinh-Thuật vào chục 13, 14 tuổi ra diễn yo-yo. Xưa nay, trừ mấy cuộc diễn yo-yo được coi & trên màn chép bêng, thì chưa hề thấy, hoặc tưởng tượng có một người Annam chơi yo-yo giỏi được đến như thế. Thôi, hết quăng trái, quăng phải, lại quăng xuôi, quăng ngược, trông ngoạn mục quá. Thực là một tay tài-tử trong nghề múa yo-yo.

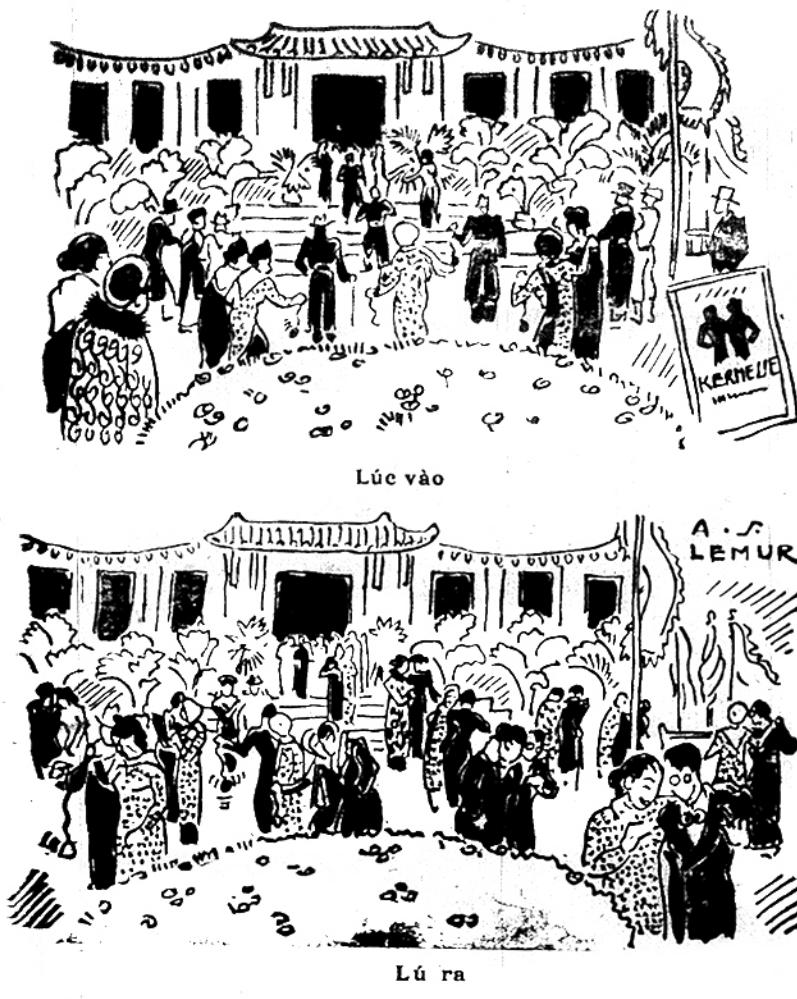
Đấu võ

Đấu võ cũng hay, cũng tài. Nhưng có lẽ vì chật chỗ quá nên các võ sĩ (cả ông Định-huy-Mạo, tuy ông không có y-phục võ sĩ) không múa được mạnh, và nhiều lúc bị ngượng nghịu chát định.

Cầm tưọng của Nhị-Linh

« Chợ phiên » có lẽ không hợp thủy-thề đất Việt-Nam. Chẳng khái gì đem cây táo tây mà trồng ở bờ biển Hoàn-Kiếm. Năm đầu còn tươi tốt, năm thứ hai đã thấy lá úa, cành khô. Đến năm nay thì, ôi thôi, cây sắp chết rồi!

Kết quả cuộc Chợ phiên

TRONG CHỢ PHIÊN...

TUỔI TRẺ

Tuổi trẻ là cái tuổi đáng quý nhất trong một đời người.

Anh hùng, khi khai, lăng mạn, thanh tao...

Một người mới dẻ ra đã già, người đó là người bỏ đi.

Tuổi trẻ là hoặt động, là linh lợi, là vui cười...

... Chúng tôi, tôi và mấy người bạn đang cùng nhau thi ném hoa giấy trong chợ phiên, buồi tối ngày chủ nhật. Chúng tôi ném nhau, ném các cô bán hoa, ném nhung cô gái đẹp, ném nhung cậu trai tàn. Chợ phiên là chỗ mua vui, là chỗ « chơi » của tuổi trẻ.

Bỗng một bạn học cũ, có tiếng là cứng điren, ở tieng điem đeng, rgoi, nắm lấy tay tôi, lôi ra chỗ vắng, bảo :

— Anh có thường thấy những « lán thâm kịch » xảy ra ở hồ Hoan Kiem, ở hồ Trac-bach không?

Nói xong, bạn tôi thở dài, như buồn bực vì trông thấy cái cảnh trước mắt. Bạn tôi lúc đó thật có vẻ một ông cụ già, không biết gì là vui, mà không muốn cho người khác vui.

Tôi đáp:

— Cứa anh thấy chúng tôi dìa một cách ngày trơ thế này, anh lo cho phong-hoa suy dồi, lo sẽ có những lán thâm kịch như moi-năm, anh ló xá quát, chúng tôi dùa, chúng tôi vui với những người cùng muôn vui như chúng tôi, vui một chốc lát, miễn là vẫn ở trong vùng nhả nhặt...

Bạn tôi lại thở dài lần thứ hai, nói :

— Đua à? Hồng! Vui à? Hồng... Hồng to!

Tôi cười :

— Anh già mất rồi! Chúng mình còn đang ở trong thời kỳ « hoa nở » thời kỳ thiếu niên kia! Có người nói : « thiếu niên Việt-Nam không có... »

Cũng có lẽ đúng, vì những người như chúng mình có biết chơi, dùng tuổi trẻ đâu? Tuổi trẻ là cười, dùa, là tuỗi vui vẻ, hăng hái.

— Ném « hoa giấy » vào mặt những người con gái, ant cho là biết dùng tuổi trẻ à?

— Không, chúng tôi bết chơi tuổi trẻ, chơi một cách trong sạch, không động đến lòng thơ ngây, trong trắng của các cô gái non, không động đến bay lิm mờ cái vẻ đẹp thiên nhiên của tuổi trẻ. Ném hoa giấy! Vui lắm! Nhưng có nào đi ngang qua chúng tôi, chúng tôi ném ngay vào giữa mặt, rất tự nhiên. Chúng tôi chẳng theo si, và chẳng bao giờ lầm-lết như chỉ chục « nuốt sống » những « dóa hoa » xanh, đỏ kia chính là những thứ trang-hoàng rực rỡ và linh hoạt của cuộc chơi phiên.

Bạn tôi lúc đó, boi dò mặt. Tôi nói tiếp :

— Nên chơi tuổi trẻ, anh à. Chơi tuổi trẻ để tự nuôi lấy lòng yêu đời, thương đời. Có biết thương đời, yêu đời, thì mới có thể có công mà làm việc cho đời được. Chúng mình còn trẻ tuổi đừng nên lén mặt đứng dân, tên nghiêm như một ông già. Anh có biết đâu rằng chính những ông lão già cả hiện giờ lại không tiếc tuổi thiếu-niên, tuổi thiếu-niên đáng quý. Làm rung động quá địa-cầu lập nên những sự nghiệp

về vang cho nòi giống, đó những công việc của thiếu-niên - thiếu-niên là thiếu-niên, chứ không phải là những « ông già non », lén mặt bi-quan, than dài, thở ngắn...

— Thời anh, tôi sợ những kẻ nguy hiểm lắm!

— Anh có cho tôi là nguy-biện, tôi cũng phải nói, vì tôi đang thích nói :

Vui với tuổi trẻ là đánh dò những tư tưởng đen-si của những thiếu-niên có nhiều đức tính như anh, như tôi, có những tư tưởng chân-dời, khinh-dời.

Vui với tuổi trẻ là để cho cái bản năng minh được tự do và hoàn-toàn phát triển. Tự minh bắt buộc minh, th minib ту tưởng rộng rãi, cao-sao được. Vui với tuổi trẻ một cách trong sạch, chẳng bại ai, chẳng vượt ra ngoài vòng đặc-đức, rộn vui lầm, anh ạ! Thời xin phép anh....

Tôi là người bạn học cũ đó, chạy lai các bạn ném nát bát gốm lung vốc giấy xanh, đỏ.

Thường những cái cười có ý nghĩa của Phong-Hoa, chúng tôi xum nhau chung quanh « ông (hù-Niệm) » rém hoa giấy » vào ông... ông cũng rém lại chúng tôi.

Riêng có người bạn học cũ của tôi, nét mặt trông nhu-giận, nhu-bòn, nhu-thú như cún, đúng nốt cách tên Ngòi-bèm ở giữa đám người chạy ngược, chạy xuôi, hồn bờ...

HOÀNH PHONG

Cài chính

Mục từ cao đến thấp, về số báo trước trong bài Nén-học thêm di thời, câu : « Quan-tham-lai những nhiều vi-dau mà ra? Ai không biết vi-nhiều-ké có-học-không-biết-tâm-lý-là-gi... » xin đổi ra « ai không biết vi-nhiều-ké có-học-không-có-luong-tâm, kh-ing-biết-cùng-lý-là-gi ».

Kỳ báo này có nhiều bài nói về cuộc Chợ Phiên và hội Lim. Nhán-vị hội Lim nhằm ngày thứ Ba, nên số báo này phải ra chậm mãi hai ngày. Vậy xin lỗi cảng chư đọc giả.

PHONG-HOA

TA TÂY

Xưa nay hàng hóa
giùa ta làm cũng
có phần kém hàng
của tây nhưng áo
pull-over của hiệu
CỤ - CHUNG dệt
có phần xuất sắc
chẳng kém hàng
của tây chút nào.

CỤ - CHUNG

Lời nói của hoa giấy

Mới xuất bản

SÁCH XEM TẾT TÂN-DÂN

Toàn những bài rất hay,
rất vui, rất lý thú thuộc
về Tết của các nhà Văn
có tiếng viết riêng cho
Sách xem Tết năm nay.

Ai không được đọc sách Xem Tết của
nhà in Tân-Dân năm nay thực là uổng!
Sách dày 84 trang rộng. Giá Op.25

Xin chú ý đèn Ga Mới đầu cầu Paul Doumer Hanoi

Ở ngõ hàng Khoai (Rue Duranton) cạnh Gare Mới Đầu Cầu Hanoi số 54 và 56, télèphone số 268, có một xiềng nhện khoán làm các nhà, cửa, đồ đất và bùn các thác gỗ: cây phiến và xé, (có xiềng máy cưa làm các thức cưa, lattis, các cái cửa lá chớp và cọc,) giá rẻ nhất ngoài Bắc, công việc làm rất nhanh chóng được vui vẻ các quý khách.

Các quý khách cần sự gì về việc mộc thi đặt ngay cho bản hiệu vừa khôi mới thì giờ mà lại có phần lợi.

Ở ngoài gare Hanoi lúc nào cũng có gỗ về bán.

Bản hiệu xin khai một vài thứ và bán chiểu khách trong ít lâu như lim một thước giải:

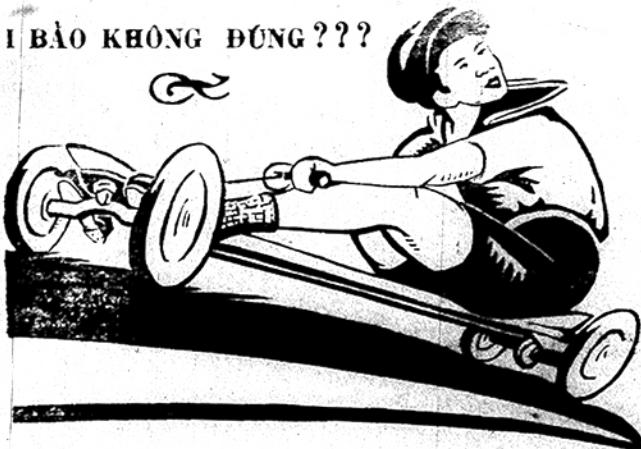
Rúi lợp ngói On.027x0.027 Giá 0p056
Lattis 0m027x0.010 Giá 0p30.

Bản hiệu xin mách dùm các quý khách cần sự gì về việc làm nhà, và hiện đang cần các thợ mộc và thợ nề để đến mùng 10 tháng riêng Annam thì bản hiệu mở cửa hàng.

Kính cáo: Nguyễn-văn-Chúc Entrepreneur à Hano

AI BÀO KHÔNG ĐÚNG ???

« AUTO FORT » là một thứ đồ chơi rất thích hợp cho trẻ con, vì nó làm cho :

Bắp thịt nở nang
Tinh thần sảng khoái

Gân cốt cứng cáp
Tiêu hóa dễ dàng

Chơi « AUTO FORT » không có gì là nguy hiểm, người sẽ được khỏe mạnh nhanh nhẹn, lại thêm nên can đảm.

Ai cho những điều kể trên là không đúng, xin mời lại thí nghiệm tại :

Hiệu Phúc Long

43 - Phố Hàng Đầu Hanoi - giây nón : số 251
Bán buôn và Bán lẻ

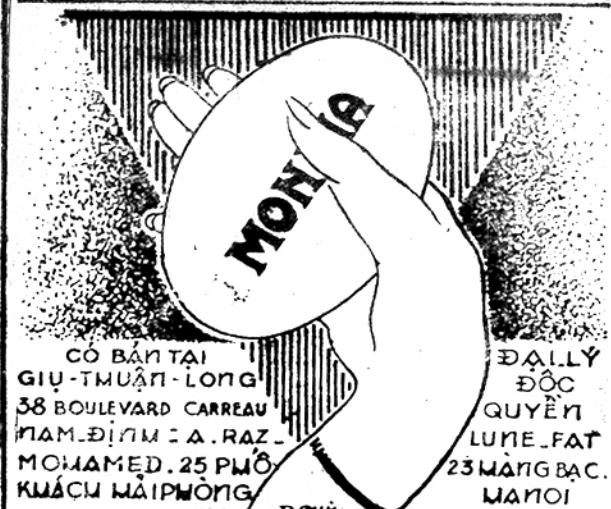
Làm giàu máy chே

Mơ — Phạm-Tá phó ruộm bò, bò khéo thật, khăn mầu cà-phê sữa mà nếm như cà-phê sữa thật.

Cát — May nhí! Sáng dùng khăn Phạm-Tá yêm tẩm, ăn mà làm gì chóng già.

xar phòng thơm rửa mặt hiệu

MONDIA

CÓ BÁN TẠI
GIÙ-TMUẬN-LONG
38 BOULEVARD CARREAU
NAM-ĐỊNH-CÀ-RAZ
MOHAMMED. 25 PHỐ
KHÁCH MÃI PHÒNG

ĐÀI-LÝ
ĐỘC
QUYỀN
LUME-FAT
23 MÀNG BẠC
HANOI

...và thơm phong tốt, mùi nhẹ, khắp hoan-hoa, hương vị sả, thiều bột dùng đến hết không hao, thơm mọi thứ xà-phông = khác

Cách dạy đàn lối mới

(để học chóng hiểu hơn nốt đầu tây)

Vì ai cũng phản ứng rằng lần đầu lại phú công và ích về sách dora, bởi thế nên quyền « TÂN ĐIỆU CẨM » mới ra đời do một nhà danh-cầm-nhất ở Nam-kỳ là Hồ-kim-Chi tiên-sinh lâm phen dụng công khảo cứu ra một phương pháp rất mới mẻ, nay đã được hoàn toàn đặc sắc & biến các bạn tri-âm.

Có đỗ xác bài Saigon bài Huế và bài Tân-iy, nam, bắc, còn bài ca chính tay tác giả soạn ra toàn là văn-chương về luân-lý cả chấn từ xưa đến nay chưa hề có quyền sách nào dạy dora bằng nốt như thế bao giờ.

Khuôn khổ 31x21, bìa cứng, giấy tốt, dấu (nốt) rất rõ ràng bắt đầu ngày 15. Février 1933 sẽ có bán tại nhà bán-giá bờ-bờ và các hàng sách khác.

Có gửi bán tại Tín-duc thư-xã Saigon.

Tiệm Đức Thắng

Bán thuốc lào

148, Boulevard Albert Ier Dako.

Mách dùm

— Bác đi đâu mà vội thế?

— Tôi đi mời cụ Lang Nguyễn-ngọc-Còn ở 26 phố bà Hỏa về thăm cháu vì có ông bà mách tôi rằng cụ Lang Còn là một bà chuyên-trị châm bệnh người nhón và trẻ con rất thăm.

MUỐN CÓ ẢNH CHỤP LỐI MỸ THUẬT NÊN LẠI HƯƠNG - KÝ

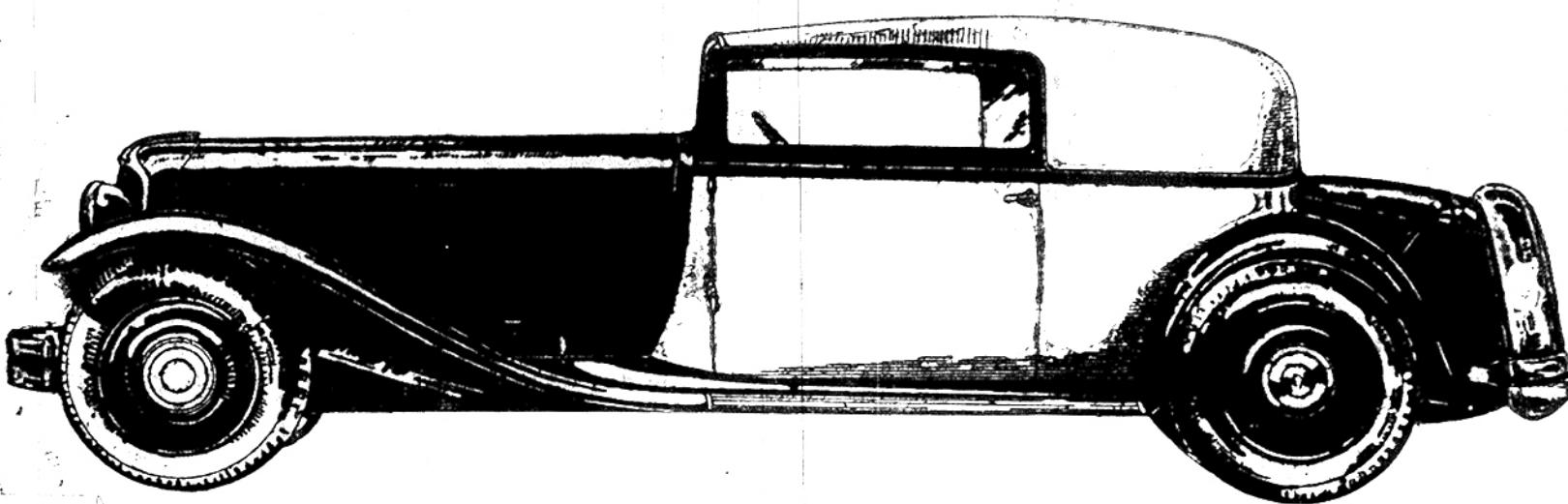
NÊN HÚT THUỐC THƠM

8
Q.15

COMPAGNIE COLONNE TABACS

CHÍNH THỨC XE CỦA PHÁP
MÀ CÁC NGÀI HOAN NGHỀNH HƠN CẢ

Xe Nerva Sport
hiệu RENAULT

8 máy một hàng

S T A I

HANOI-HAIPHONG

ĐẠI-LÝ BỘC-QUYỀN

TRÊN ĐỒI LIM

Ngày giỗ tờ

Cứ ngày 13 tháng giêng là các gồng chén... bay về hối họp giỗ tờ ở đồi Lim.

Đi xem hội

10 giờ sáng hôm 13 bước chân đến đồi Lim, mưa bay vừa tan, thời tiết thật có vẻ xuân ấm áp mà dịu dàng. Chợ Lim ở chân đồi, lúc bấy giờ họp đã đông mù từ chợ lên tận đỉnh đồi, giải giác đã thấy một vài đám người đi xem hội, lỉnh côle, què côle, lên dây rỗi ngồi đưa mắt, nhìn nhau.

Hàng nước và quà bánh bày lì liệt ở chân đồi mà người bán hàng phần nhiều là những cô xinh đáo để, ăn nói có duyên lệ. Nhưng mấy bà sờn đĩa và thò lò vẫn được đông người xem hơi cỏi, hội ở đâu chẳng thế.

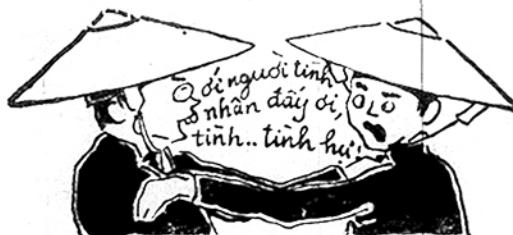
Tôi qua đồi Lim và làng Bưu xem con gái họ đánh du. Xa xa đã thấy vòng người xum quanh lấy cây dù, nhìn xem có con gái quê dương dùn minh trên du tre. Thấy người xem đông, cô lại càng trồ tài, dù càng cao mà càng nhanh: áo quan cô theo chiều gió bay phấp phới trông rất vui. Mọi người ở giời nhìn lên không chớp mắt, thực đúng như câu thơ Xuân Hương: người thi lên đảnh, kẻ ngồi trông. Mà cũng chỉ có thế thôi.

Một bóng hoa

Cho nên đến lúc con trai lên đánh dù, thì mọi người tan tác rủ nhau về cǎ, chẳng ai ở lại xem làm gì nữa.

Hát quan họ

Béa nam

Lúc trở về đồi Lim thi họ, thấy đông. Áo nhung, áo lụa mài của các cô ở tình xen lẫn với áo nâu bon, thắt lưng cá vàng của các cô con gái vàng Lim ra xem hội.

Con gái vàng Lim

Có con gái vàng Lim xưa nay vốn có tính là mặn mà dễ thương. Đồi mây bồng, cặp mắt bồ câu vừa trai to vừa

linh tú của cô lại làm cho cô đáng yêu hơn nữa. Cô ăn nói rất có duyên, tiếng cô lại nhẹ nhẹ, thanh thanh rất êm-ái, cô vui vẻ và tự nhiên lắm. Người ta qui cô vì cô được cả người lớn nể, nghĩa là cô hay tinh nghịch, và nhất là cô dễ dàng, dễ bảo.

Hôm nay các cô đến cảng khà đồng. Từ chợ lên đồi tinh đèn, giải giác tung bộn một, các cô khoác tay dengo sát nhau, cười nói truyện trò vui vẻ. Trong các cô rất vui mắt, quần áo các cô mặc thật tươm tất gọn gàng, không phải chỉ toàn một mùi nâu tối bay lạnh lẽo như các miền khác, nhưng toàn những mùi tươi, đẹp: áo từ thân trong ngoài hai mùi tươi thắm, yếm trắng tinh, già-

yếm lụa thắt lưng mùi cá vàng cùng với tà áo theo chiều gió bay phất phơ. Có lẽ vì nước ngọt, đồng mặn nên các cô vùng Lim biết trang điểm một cách vừa tươi vừa nhẹ nhàng.

Vì các cô xinh xinh như thế, nên ngày hội Lim là một ngày mong đợi của bọn trẻ ở tình và ở quê, trong mùa xuân ấm áp, đi tìm cái thú ái ân tình tú.

Ngày hội, các cô đã rạng rỡ, mặc chung tôi cũng vì các cô mà bao nhiêu bộ cánh mới đem

Một ống mang súng hai lóng đi hộ vệ hai cô

ra dùng hết; khăn lượt tay, giấy huê thêu con phượng, lại quàng cái khăn vuông lụa trắng hay mùi cho có vẻ mè miêu, đáng để các cô thương.

Rồi cứ thế, lượn di lượn lại trước các giàn hàng trong chợ, thấy cô hàng nào xinh xinh thì xum xít lại hỏi han.

Các thứ hàng tạp hóa bán tại hiệu Vĩnh-Thịnh 154 hàng Bông đã từng được Quý khách công nhận là tốt và giẻ. Nhân dịp Tết lại có ban thêm cả các thứ rượu mùi, nước hoa, phấn Cottol, kem Tokalon.

Tại hiệu Vĩnh Thịnh

Lại còn cả các thứ áo dùng về mùa rét, nhất là khăn quàng đan ống.

PARFUMERIE KARDINOT PARIS

NƯỚC HOA « La Reine des Parfums » tức là « Bà chúa nước hoa » thơm rất lịch-sử, mỗi lần súc thơm sẽ một luân lẽ.

Lọ nhon: 1p50 Lọ nhỏ: 0p85

THUỐC BỘI BẦU rất hợp thời, không có gầu, chải một lượt được cả ngày không vữa, thuốc rất thơm, giá lại rất hạ, chưa từng có thứ thuốc tốt như thế mà lại rẻ như thế bao giờ.

Fixateur Parisien **Fix Brillanel** **Brillantine Dollar**

Lọ nhon Op58 Lọ nhỏ Op80 Lọ nhon Op45 Lọ nhỏ Op22

Thú thường Op25 Thú Lux Op80 Bán ở các hàng tạp-hoa to ở Hanoi. — Ở tỉnh xa, ai muốn mua buôn mu kẽ xin viết hỏi hiệu VĂN-HOA

46 - 48 Rue Tirant HANOI

người ở tỉnh thi đến Lím được có một ngày, còn người ở quê thì phần nhiều là quanh vùng đó, nên được thua chưa chắc biết về ai.

Chỉ đúng buôn cho các bà, các cô ở tỉnh về xem hội : hội đã chẳng có gì xem, chỉ có người xem người, thế mà các bà, các cô không được mấy người dè ý đến. Áo nhung đen, khăn sần lụa trắng, các cô dành đi lại dè phô cho bọn gái quê xem : họ nhìn các cô mà khen đẹp, nhưng các cô ngưng mắt nhìn xa, có nhìn đến họ đâu.

Những tấm áo nhung các cô mặc, vòng xuyến các cô đeo đem đến cho bọn gái quê cái bình ánh của sự sang trọng, ở tỉnh thành. Rồi những cô thôn nữ ngày thơ, biết đâu khi về qua vườn sân, vườn trại của nhà, không mơ màng tưởng đến cái đời án trắng mèo tron của các cô ở tỉnh.

Hát quan họ

Hội mỗi giờ một dông. Trèo lên đình dòi trống ra xa, trên những con đường nhỏ ngõng ngoéo qua cánh đồng, người di xem hội lũ lượt kéo nhau đến như kiến bò. Cứ mỗi chiếc ô - tò dò trên đường cái, lại thêm được ngọt một chục các công tử Hà-thành và Bắc giắt nhau đến chán dỗi rồi lăn vào đám hội.

Có một hang người cần nhất cho bọn Lím - không kể các cô con gái - mà

Chuột sọ Meo

không ai dè ý tới họ, là bọn nam hát quan họ, nhưng họ thi dè ý tới các cô lầm, di lòng bể thấy cô nào xinh là mời trầu rồi nhất định bắt hát.

Hội năm nay ít các cô đến hát như mọi năm, nên chỉ có hai, ba đám hát quan họ. Trong bọn có một cô xinh nhất, trong cô biết ngay gái đẹp vùng

Người lịch-sự tìm đến:

TAN-MY

TAILLEUR CHEMISIER

Tonkin -- 74, Rue de la Soie, 74 - Hanoi

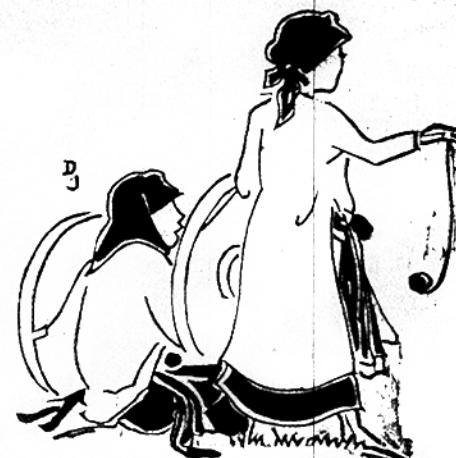

Cạnh huyện Tiên-Du

Lím : đôi mắt bồ câu lúc nào cũng như áu yếm thương yêu ai. Cô mặc ba thứ áo mèo, lại thêm khăn tay lụa, quả đào bạc buộc ở thắt lưng, ra vẻ con nhà lâm

họ không bao giờ bỏ, nên tuy bị ép chặt vào giữa mà các cô còn dùng dằng nữa ở nửa về.

Người trong vòng sô dầy nhau, tiếng

Nhà quê tân-thời

cười, nói ồn ào :

- Đứng yên cho người ta hát chứ!
- Ô hay, cái ông này làm gì thế?
- Đứng yên chưa đủ, xin các ngài đừng tái tay cho.

Ai nấy yên lặng một lát, láng láng he Tiếng hát cắt liên đìu dâng thông thả - các cô con gái nhìn nhau, con mắt say sưa, bao nhiêu tình it tần diệu dè vào

Cô bán hàng dắt hàng nhất

câu hát, các cô ngâm dài ra và giọng tiếng cho đều :

- ...Hội người nhân tình dãy ơi...
- Áo hoa uất đầm, nảy ấy ai ơi... giọng nước xói...

Tiếng hát khi lên cao, xuống thấp, trong và sang sảng, ngân dài ra như dùm vắng vắng của tiếng chuông, diễn cái tình mộc mạc và ngày thơ của các cô gái thôn quê.

Các cô cứ hát, như đầm duối say mê với những lời ái-án, áu yếm. Những câu hát của các cô, chẳng ai nghe nữa. Họ chỉ thấy sốt ý chen nhau vào dến gần. Tôi nghe nhìn mọi người; trong cái không khí ấm áp nồng nàn, sắc mặt bừng đở, con mắt long lanh, đầm đẵm nhìn các cô con gái đương hát.

Giờ dã vè chieu - cái đầm ấm của buổi chieu xuân nay, những rái đưa mắt, mím cười của các cô con gái đã àm cho trái tim của các cậu trai to bời hộp.

(Xem tiếp trang tư)

Người lịch-sự tìm đến:

TAN-MY

TAILLEUR CHEMISIER

Tonkin -- 74, Rue de la Soie, 74 - Hanoi

MÙA RÉT BÁ TỐI
Phòi yêu sinh ho, sớm không điều trị, lâu thành lao xuyên,
cô một không hai

BO-PHẾ THANH DƯỢC

Tùy đêm, trị ho, mat lao, hết xuyên, giúp ích cho người, công việc chẳng nhỏ, có dùng mới biết

Lọ con

Op.40

Lọ lớn

Op.80

ĐẠI QUANG DƯỢC PHÒNG

47 phố Hàng Đường Hanoi — Giấy nói số 805

(Tiếp trang 3)

Một con chim quý, tai to mào lớn, râu
năm chòm cung vè giỗ tồ

Các bạn con trai nhã nhặn, ngọt ngào
ban sáng bày giờ đã thành ra những người
số sảng, chờ nhả. Những lời nỉ non àu
yếm đã lén tăng cái em iốn của họ —
gặp cô nio cũng sìn gần, là lời cười nói,
rồi ôm cùa chàng và lòng hỏi với hồn
vàng, mặc các cô có trống cù bay van
xin.

Tren đường cái, phía trước đồi, hai
cậu công tử tân thời giữ nón và lời kéo
một cô con gái quê — khốn nạn cô bé
có lẽ vì tiếc cái nón, nên cứ phải leo
dèo theo đèo hai cậu bá cổ ôm vai — tuy
xa không nghe rõ tiếng nio, nhưng
trong những lúc hai bê sít nhau, giải
yếm cô bay tung, tóc cô tung xõa cũng
đủ, rõ cô hết sức trống cù mà không nói

Ông này có lê vác súng đi bắn quạ

Trong này họ xúm đồng ở chầu đồi
nhìn ra, chỉ chỏ, bàn tán :

— Kia, thật là họ diễn tuồng !
Rồi họ cười ở với nhau, ra vẻ đặc
chí lắm.

Một cô trở về qua ruộng, chẳng may
một vài công tử đón đường rồi họ truyền
cô, như ta truyền quá vồng, cô đến

xuống bao bộ: lát dà, lát lát, tiếng
nói nghe như khẽ và xa. Còn cô con
gái này sự dường một mình là nguy hiểm,
cứ quanh quẩn sát lát nhau, kéo khăn
vâng lên rồi thu hai tay vào bọc lứng
yếu lạng.

Trong bóng tối nhấp nhô, ta lại
thấy bóng người sờ lây nhau, một cô

Nghìn-tầm nhở bóng tung quẩn.
Gió mưa che chở cho thân cát dẳng.

người nào người nay lại giữ lại một
chút.

— Nay toa, bắt lấy nó.

— Đừng đè cho em chạy.

Tiếng kêu khóc của cô bị tiếng cười
và tiếng reo hò che lấp mắt. Thâu cô có
thể làm quả bóng như thế được mãi,
nếu không có một vài người tuấn phiến
mang giáo mác ra can thiệp

Trời đã bắt đầu gần tối, sương mù

bàng cá bị hai người chồng ghẹo, gõ
mái không ra, thủng cá đòn tung, mấy
con cá giếc lấp lánh sáng trên cỏ ướt
sương.

Trong cái không khí yên lặng của
đêm xuân đậm ấm, ta nghe thấy tiếng
thi thầm to nhỏ, tiếng quần áo sot sạt,
nhưng lời àu yếm bay van xin, thở thê
trong sương mù....

VIỆT-SINH

NGƯỜI LỊCH-SỰ TÌM ĐÈN:
TÂN-MÝ
TAILLEUR CHEMISIER
74, RUE DE LA SOIE - HANOI

Cửa hàng bán

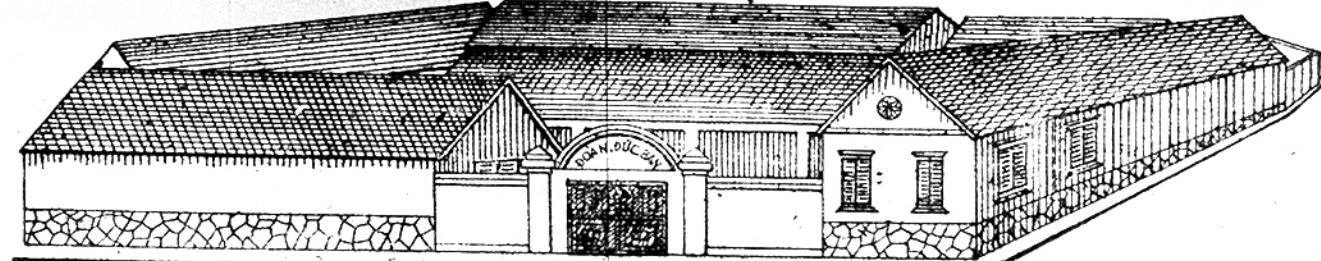
Nước Mắm

82 Phố bờ sông

Hàng Nâu

(Quai Clémenceau)

HANOI

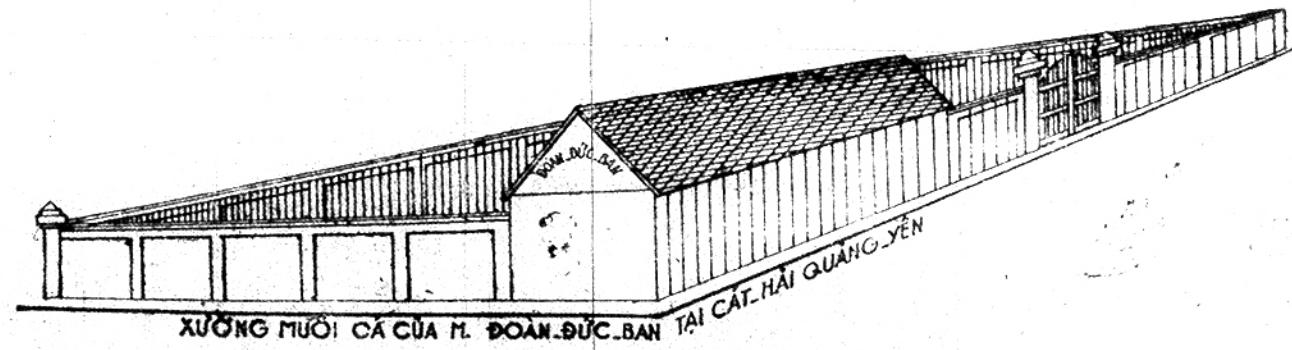
XƯỞNG LỌC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. DOANH-ĐỨC-BAN TẠI CÁT-HAI QUẢNG-YÊN

Phố bến

Tầu Thủy

Rue Maréchal Foch

HAIPHONG

XƯỞNG MUỐI CÁ CỦA M. DOANH-ĐỨC-BAN TẠI CÁT-HAI QUẢNG-YÊN

Cửa hàng và xưởng mắm do M. Đoàn Đức-Ban quản trị lấy

Phong dao hội Lim

Công tử Honot. — Tiết xuân gặp буди
bóm nay,

Máy khai hò dỗ tài đây gặp mìn,

Ta ra vườn săn tự tình,

Hội hè tấp nập lình đình mặc ai.

Tiểu thư cầu Lim. — Thoát nghe lời nói
ém tai,

Xin mời chàng hãy làm soi khâu trầu.

Này trầu, này võ, này cau,

Không trầu trò truyện lấy đâu mèo nòng

C.T. H. — Nàng mới, muôn cảm ơn lòng,

Còn trai Hanoi vốn không ác trầu.

Thực tình chàng định chế đầu,

Gõ khăn xin giữ miếng trầu làm duyên.

T. T. C. L. — Trầu này lý tay em tém,

Trầu vàng vỏ tia, cau mềm lai tươi.

Khuyên mời cốt để chàng soi,

Kéo mai trầu héo, cau ôi ích gì ?

C. T. H. — Thấy nàng mới mọc nần nị,

Lòng ta luống những nè vi làm thay.

Không an sự nàng túi tay,

Áo vào thời lại sợ say dù-đù...

T. T. C. L. — Yêu nhau xin chờ chổi từ

Chàng còn nghĩ ngại ngần nứa nói chi ?

Hay trầu tém vung chàng chế ?

Hay là sợ cũ bùa mê, ngại ngùng ?

C. T. H. — Khéo sao t lời nói lạ lùng !

Chẳng là không xét tấm lòng cho nhau,

Bùa mê nào ở đâu trầu,

Ở đời con mắt dao cầu lẳng lor !

T. T. C. L. — Thời dùng tinh thần phát pho

Ngüm xem lời nói Ơm ở khò nghe-

Chú em là gái thôn quê,

Cù dâu cặp mắt bùa mê bối chàng ?

C. T. H. — Nàng đúng nói nứa nứa nàng,

Chẳng tui cũng tiếng gai làng cầu Lim.

Chỉ vì đôi mắt him dim.

Mỗi năm mới nhớ hội Lim mò về !

T. T. C. L. — Chú em ở chốn thôn quê

Quanh năm công việc nặng nề lau tay,

Ngày xuân gặp hội hôm nay,

Mỗi năm mới được mít ngày tim hoa,

C. T. H. — Hữu tình ta đã gặp ta,

Trầu áo đòn thắm, bắn là tri âm,

Nói xa chí nứa nói gần,

Cùng nàng muôn tình trăm năm vuông tròn

T. T. C. L. — Vì bằng thực tấm lòng son

Trăm năm kết ngài thời còn chi hơn,

Cùng nhau gắn bì keo sơn,

Đừng như con bướm chờ vòi lại bay.

Công tử Hà-nội và Tiểu-thư cầu Lim cùng

hit :

Một lời vang tạc dạ này,

Hãy về hỏi mẹ cùng thầy xem sao.

Bao giờ cửa dẫn, tay trao

Bấy giờ ta sẽ rời rào ái ân !

TÚ - MÙ

—

..từ nhỏ đến lớn..

Niên-lịch thông-thư lại ra đời

Năm Nhâm-thân đã qua, tưởng « con khỉ » nó cũng theo năm ngoài nó đi biệt tăm biệt tích, tưởng nó đem theo nó những chuyện, những sách cùng một tinh chất như nó.

Thế mà có người còn ngờ rằng nó lại theo « con gà » nó về & đất Việt. Ai có chút ngờ vò lý ấy, nên mua quyền Niên-lịch thông-thư của ông Ng-Văn-Vinh mới xuất bản mà xem, xem cho rõ rằng năm nay là năm con gà nó giày, không phải là năm con vuợn nó hot, xem cho rõ ràng quyền sách của ông Vinh không có tinh chất con vuợn đâu!

Phải, con vuợn biết đâu xem ngày tốt xấu mà xuất hành hay té lě, con vuợn biết đâu trọn kiều đất dẹp để gửi thân cho con cháu có phận nhở. Chỉ có người ta mới biết vậy, đã biết vậy, thì nên tranh nhau mà mua quyền Niên-lịch thông-thư mới.

Niên-lịch thông-thư năm ngoài đây lấy số tử-vi. Niên-lịch thông-thư năm nay bàn về dia-ly, ông Vinh thực là một lòng vì dân vì nước, muốn cho ta theo con đường mới, tìm đến cái văn-minh mới.

Chúng ta chỉ nên theo đường ông, tìm một kiều đất tốt, năm xuong rồi hi sinh cho con cháu chớng được phát!

Chuyện của ông Thành-tùng-Tử ở Ngõ-Báo

Trong số Ngõ-Báo ra ngày mồng 5 tháng hai năm 1933, ông Thành-tùng-Tử (cái tên nghe lâu lầm thay!) có đăng một chuyện đề là « Chân hạnh phúc ».

Chuyện ấy có một cái đặc sắc: nó không phải là viết bằng chữ quốc ngữ, không tin ông đem chuyện ấy mà đọc cho bạn thân của ông nghe!

Ông muốn giảng nghĩa vì sao mà người ta yêu nhau, sao ông không nói ngay những lẽ gì làm cho người ta yêu nhau, can gi ông lại phải vien, nào « gã bài nhi Eros, con nữ thần Aphrodite », nào lối cầu nguyện (pétition de principe), nào « cách trả lời idem peridem », nào « Don Juan », nào « nhân loại triết lý học (anthropologie rationnelle) », « hạng da său » (tempérament atrabilaire) nào « tình thần tương hợp (affinité intellectuelle) », cause effidente, cause finale, psychologie, sophisme d'induction incomplète, factum, vân vân...?

Troi oi! đọc xong câu chuyện của ông Thành-tùng-Tử muôn phát khóc. Ông Thành-tùng-Tử oi! ông có muôn cho bằng sém láng giềng phục ông đã khóc vào óc được mấy câu sáo của bộ triết lý học, thì xin ông viết bài đại luận về triết lý, bí đặc như văn cũ bằng Hoàng, chứ ông đã viết chuyện ông nên noi tiếng annam cho chúng tôi hiểu với!

TÚ-LÝ

Có ăn mới có vui

Người annam mình có ăn mới có vui có ăn mới nên công, nên việc. Xuôi đầu năm cho tới cuối năm, chỉ những ăn là ăn: tết ăn, hội hè ăn, việc làng việc nước ăn, toàn ăn cả.

Cho nên, việc làng không có ăn chẳng ai đến — việc nước không có ăn chẳng ai bàn — ngày tết nhất, hội hè không

có ăn không ra hội hè, sao ra tết?

Người ta & đời phải ăn đê mà sống? Nhưng sống rồi lại đê mà ăn!

Kiêng

Mồng một đầu năm, người minh có iám cái kiêng: kiêng nói tục, kiêng chửi rủa, kiêng đánh nhau, đều là những cái kiêng tốt cả.

Nhưng ngày mồng một cần thận kiêng bao nhiêu thì xuất năm lại nói iluc, lại chửi rủa, lại đánh nhau bấy nhiêu. Ủ mà cũng phải, người annam mà không nói tục, không chửi rủa thì sao ra người annam?

Hoàng-Tích-Chu

Dêm hôm 29 tết, ông Hoàng-tích-Chu đã tạ thế.

Ông mất đi, mới có 35 tuổi, đang cái tuổi xuân mạnh mẽ và nhiều hy vọng, để lại mối xót thương cho những người đã cùng ông quen biết.

Trong ba tháng, cái sức mạnh của ông không đủ để trống cù lại với sức bệnh, rồi, thương thay! số phận đã định rằng ông mất sớm, giữa lúc đang theo đuổi những công việc ông định làm: nghị viện Bắc-kỳ thế là từ nay vắng tiếng một người dân biếu lúc nào cũng nhiệt thành bên vực quyền lợi cho dân, mà làng báo ta thiệt mất một « người lính tiên phong » sự đương cái trách nhiệm di dâu trên con đường mới.

Tôi không phải nói đến cái thân thể iêng của ông, những cái tư tưởng, hành vi trong cái đời tư của người đã mất mà người ta phải kính trọng. Tôi chỉ biết đến ông là một người làm báo và một người thay mặt dân ở nghị trường, nghĩa là một người giúp việc cho xã hội. — Ở đây ta phải nén thành thực mà nhận rằng ông cũng đã hết lòng và đã giúp ích cho ta một vài phần.

Dù ai nói thế nào đi nữa, ông cũng vẫn là một người có công với báo giới nước nhà — một người làm báo biết yêu mến và kính trọng cái nghề của mình.

Ở Pháp yê, làm chủ bút tờ Ngõ-báo, ông đã phỏng theo các nhật trình Âu-mỹ cái cách tờ báo nước ta: xếp đặt tờ báo cho có vẻ mỹ quan, và làm cho tờ

bảo thêm hoạt động, có liên lạc mật hiết với người đọc.

Ông lại tỏ bầy ý kiến tờ báo (nghĩa là ý kiến của ông) bằng một lối văn riêng có đặc sắc. Lối văn ấy, một đời phần đã giúp cho nhiều người vượt ra ngoài những cái khuôn sáo cũ của văn chương cũ. Tuy lối văn ấy đã gây ra một hàng « văn sĩ » có cái văn nô chảng ra văn, vừa rắc rối vừa khó hiểu, nhưng đó không phải là lỗi tại ông, chỉ lỗi tại những người bắt chước ông mà không xong.

Trên báo, ông mạnh bạo hào hàn những việc có ích, ông lại dùng tờ báo để vận động trên con đường chính-trị eo hẹp ở nước ta. Trong nghị trường Bắc-kỳ ông là một người trẻ trong một bọn trẻ lúu nào cũng được cái băng hái lùn việc.

Người ta có thể trách ông không khỏi là một người không am hiểu những vấn-dề khó khăn sinh ra trong cái lúc giao thời này. Những vấn đề có quan hệ đến sự sinh hoạt và tinh thần của một nước, muốn hiểu biết được phải có một cái học rộng và chắc chắn, nhiều kinh nghiệm về cuộc đời, là những cái mà ông Chu không có. Thật ra, ông Chu không phải là một nhà lãnh tụ, mà đối với mọi việc, ông không có cái óc sáng kiêng. Ông cũng lại không có một cái định kiến rõ ràng về những việc ông làm.

Ông chỉ là một người ta hành động, những sự hành động ấy muôn có kết quả tốt tắt ông phải có người đưa đường dẫn lối, hay một mục đích gì để theo đuổi.

Tuy vậy, ta không thể không công nhận rằng ông có cái lòng nhiệt thành, hăng hái và cao cả làm việc, đó đều là những tính tốt của tuổi trẻ. Mà thật vậy, ông Chu là một người trẻ, trẻ không những ở tuổi mà ở cả tư tưởng và việc làm.

Vì vậy, nên dấu có sao nữa, bọn thiếu niên đối với ông cũng có chút cảm tình: nay ông mất đi, ai cũng vì ông mà ngậm ngùi, ai cũng thương tiếc một thanh niên có thê là một người bạn.

VIỆT-SINH

Con rồng

Lóng Long chầu nguyệt

Gần ngang.

Từ đời nào đời nào đến giờ, ta vẫn cứ yên trí rằng đất có long mạch, đào lên thấy lâm khi nước đồ hồng như máu, ta vẫn yên trí rằng di-hài ông cha ta chôn vào kiều đất hay, con cháu sẽ phát đạt, được vinh hoa phú quý.

Từ ngay nền văn hóa Thái-lát tràn sang cõi Viễn-Đông, bọn thanh niên hồn như khống thế nã, thật là ngông cuồng lâm thang!

Họ không biết rằng họ có ăn có học, cũng là nhỏ đến ngõi mộ tò được yên lành. Họ cũng không biết rằng họ ôm đau, là vì động mồ động mả, cứ đi tìm lồng tim thuốc, chưa chey làm sao cho khỏi được! Họ cũng không biết rằng cả một nước Nam này được dầm ấm yên vui mà làm ăn cũng nhờ vì con sông Nghi-hà, cái long mạch cả của một non sông gầm vóc của con cháu Rồng-Tiền!

Bon thanh niên ấy đã không biết ơn những thầy dia-ly đã để mộc cho ông cha, họ, bọn ấy lại còn giám vin lây lương tri và nhẽ phải của Thái-lát để phá đỗ những lý thuyết về dia-ly, nghe mắng trai tailam sao?

Họ bảo rằng theo khoa học, theo lẽ phải, đất nài chỉ là đất nài, sống gò chỉ à sống gò, mà những kiều đất hay chỉ à vì sự linh cờ mà sinh ra, không có ánh hưởng gì đến đời người. Nhưng khoa học nào có phải là của ông cha ta để lại cho ta mà bắt ta phải theo, lẽ phải đâu có phải là quốc tuý quốc hồn của ta, mà bắt ta phải phục.

TÚ-LÝ

Rời đây sẽ tết cả năm

Nếu mỗi nhà có một cuốn :

Sách mùa xuân xem tết

của Nhật-Nam Thư-quán 26 Hàng Bông Hanoi mới xuất bản ngày 30 tết thời quanh năm lúu nào đọc đến cũng vui như tết.

Thật vậy, sách ấy có nhiều văn-chương tiêu-thuyết rất hay và tranh vẽ đẹp. Nhiều bài vở trong sách vui từ đầu đến cuối. Cam đoan là một món quà đắt thường Xuân có một không hai. Lại có cả mục nói rõ về các ngày hội lớn của tant goàibahn xuân như Giỗ-trận, Chùa Đồng-quang, hội chùa Đè-thieb, v. v...

Nhà danh-họ NAM SƠN vẽ bia Giá op30. Như vậy chẳng cứ gi trong mấy ngày Tết. 3 tháng xuân, mà đến cả năm, lúc nào xem đến cũng đều du-duong, phần-khởi như khúc dòn « XUÂN TÌNH BIẾU NGỦ » của ông Hai-Khiết là một nhà danh cầm « Tác giả cuốn sách dạy BÀN HUẾ và CÁI LUONG » giá op50.

Ở xa mua lẻ, mỗi cuốn thêm cước op20. Thư và mandat chỉ đắt như vầy:

Nhật-Nam Thư-quán
26, Hàng Bông Đêm - Hanoi

« Những câu thơ tự-nhiên và linh-hoạt của tác-giả (Văn - Học)

Mành Hồi Thơ

« nó như một con gió trê-trung & thời vào cõi lòng ta vậy»

(Ngõ-Báo số 1240 ngày 2-10-31)

VUI CƯỜI

Cũng như không

Trên xe lửa, chủ hỏi dãy ló:
— Mày có nhớ mang chìa khóa va-li không?
— Có, nhưng mà...
— (Giọng gắt) Nhưng mà thế nào?
— Như là mà con bỏ quên va-li ở nhà.

Ngày tốt cũng vứt đi

Vợ chồng ông chủ nhiệm kiêm chủ lịch, bận nhau về sự mồi khách ăn tiệc, chồng nói:

— Tôi đã xem ngày rồi viết thiệp mời vào ngày mồng năm.
— Mồng năm, ngày con nước, kiêng.
— Người ta trọng ngày cốt ở lịch, chứ né những cái truyền khâu thế thi hủ quái (nói nhanh như thuộc lòng) Hôm ấy trung thu, làm hợp lại có một đồng nghi; nhập học này, tiến quan này, tết tự này, két hòn này, hội hưu này, minh mồi khách thi tốt.

Vợ vừa nghe vừa giở lịch: nhưng hôm ấy chủ có ai đi đâu, mà cái đồng « nghi » này cũng vứt đi tắt.

— ?
— Tại hồn sỹ ký xuất hành đây này.
Nguyễn Công-Dy

Thể là còn may đấy

Bữa ông Bé đã chơi, lúc uống rượu xong thằng Cu nó làm thể nào chẳng biết mỉm cười vỗ mõi một cái cốc. Mè nó mõi mõi, nó già lời; thế là còn may đấy.

— Tại sao thế?
— Vì nó mới vỡ lâm hai, chứ nó vỡ nát lại mõi công lựu mìn, mình vỡ nữa.

Ăn hết đi

Lúc ăn, tiệc dừa bê ăn hết hai phần dừa bánh mìt. Có một người bảo nó, nếu mày có con mà nó ăn như mày thế này thì mày nói thế nào?

— Thị lôi nói, mày hãy ăn hết cả đi.
D.V.C. Qui nhau

CHỘC THI TRUYỆN « VUI CƯỜI »

Bắt đầu từ số 28 báo mở một cuộc « thi cười ». Trong mỗi số, sẽ đăng lên độ bốn, năm bài mà báo xem xét ra là hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng: Giải nhất một năm báo, giải nhì nửa năm báo để thưởng hai bài hay nhất trong bốn kỳ báo ấy.

Mỗi bài không được quá ba mươi giòng.

Xin đề chò ở cho rõ ràng, dễ tiện việc gửi báo biếu.

CHỘC THI TRANH KHÔI HÀI

Mỗi số báo sẽ có đăng vài bức tranh hay nhất.

Hết bốn kỳ sẽ có hai giải thưởng: Giải nhất một năm báo.

Giải nhì nửa năm báo.

Tranh vẽ chiều giải 18 phân, chiều cao 10 phân, có lời chú thích hay không cũng được, miễn là buồn cười.

Một lời phân trần

Có nhiều người hoặc bắt chước chuyện cũ hoặc dựa theo chuyện cũ hay chuyện nước ngoài mà làm bài « vui cười ». Trừ một vài chuyện đã phổ thông ai cũng biết còn thi không tài nào mà kiểm soát cho khéo được. Vì lẽ ấy nên những bài nào hợp phong tục Annam mà có vẻ tàn kỵ, đặc biệt, thì bản báo cũng cho là trái cách.

Phong-Hóa

I

Kính cẩn thi

— Thưa chủ, có phải cháu deo cái kính của chủ vào thi chủ trông mọi vật đều to lên cả phải không ạ?

— Ủ! Thế sao, cháu?

— Thế thi những khi chủ mua kẹo cho cháu, cháu đừng deo kính nhé!

II

Sử ký

Thầy — Vua Lê-thái-Tô chết bao giờ?

Trò — Thưa thầy, ba con không nhận

được giấy cáo phó!

III

Địa dư

Thầy — Nữ nào bê nhất hoàn cầu?
Trò, (gãi đầu, gãi tai, trừng ngực, trông xuôi, chót nghĩ ra): — Thủ thiền,

nước tiêu ạ!

Cửa V. D. Haiphong

Ở tòa án

Quan Chánh — Sau khi đã giết anh máy, thi may làm gì?

Tai nhán — Bầm, sau rồi, coa để tang anh con,

O

Cửa N. T. T. Peú-Thụy

Văn tả chán

Cà sa văn-si — Tôi rất thích một bài văn tả chán mà cố làm cũng không sao làm được.

Tờ-mờ văn-si — Khó gi cái ác, dễ tôi làm cho mà xem.

— Thật nhé, lâm lí, mai lối lui xem máy.

— Ủ được,
Sang hôm sau, Cà sa văn-si hỏi Tờ mờ văn-si báu văn tả chán đâu?

Tờ Mỷ báo: còn đương làm giờ giang, nhưng anh hãy xem kĩ: dù xem có đúng không?

Ca sa giờ ra đọc:

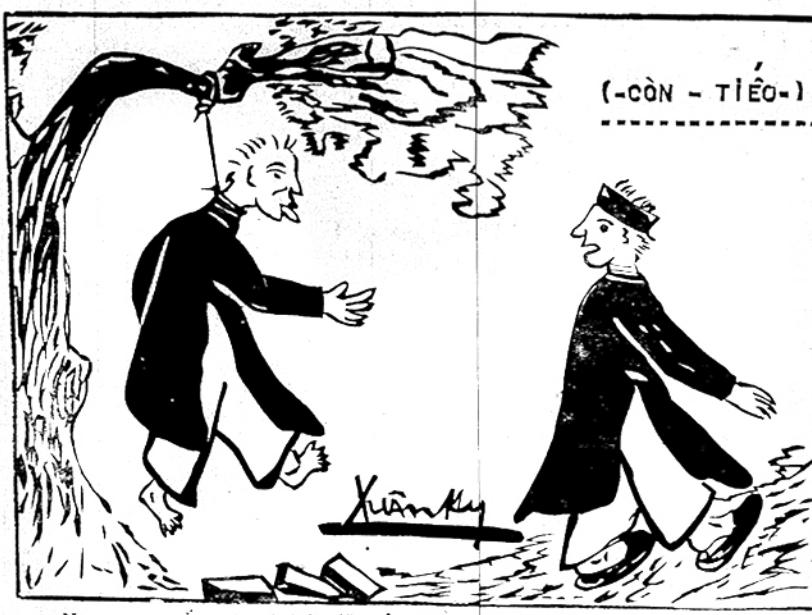
Văn tả chán.

Chắc cũng như tay, có năm ngón, ngón to, ngón nhỏ, ngón cái, ngón ngắn, cũng có móng như móng tay...

Danh sách những người dự thi

O.O. K. késat: 1 tranh — N.N. Radeaux Hanoi: 3 bài Thym Phù thủy: 14 bài — V. V. T. Voiles Hanoi: 3 tranh — V. D. Mission Haiphong: 8 bài — U.N.R. Protect Hanoi: 2 tranh — N.V.N. Papier Hanoi: 2 tranh — N.D.H. Coton Hanoi: 1 tranh — H.K.T. Carreau Hanoi: 3 bài N.G.H. Trippenbach Hanoi: 1 tranh — N.X.B. Jo. Dre Hanoi: 4 bài, 2 tranh — T.V.D. dit D.L. Desbordes Hanoi: 3 bài D.K. Mỹ Khê Kiến An: 1 bài, 1 tranh — L.V.M. Tourane: 3 tranh — P.C.T. Đông-nhán Hà-lông: 1 tranh 1 bài — T. Trentinian Hung Yen: 2 tranh — T.V.Q. Protet Hanoi 1 tranh — N.H.B. Paul Bert Hanoi: 5 bài N.V.N. Assistance Vieniane: 3 bài — L.M. Gal Lizé Saigon: 5 tranh — X.H. Car not Hanoi: 1 tranh, Cửa N. H. B.

Tranh dự thi — Số 24

Tết năm nay các ngài dùng giấy gì?

Giày Kim-Thời

(Marque, dessin et modèle déposés)

Kiểu rất đẹp, mõi láng Hoa-ký rất tốt, dẽ cao-xu den dúc ở bên Pháp, di bền gấp bốn lần dẽ da hay dẽ crêpe, không churret và toet ra như dẽ crêpe, trông đẹp và nhẹ như dẽ da, di mưa không ngấm nước. Giá rất rẻ.

Bán buôn và bán lẻ:

VAN-TOAN

95, Phố Hàng Đào. 03
HANOI

TÂN-THẠNG

145 HÀNG BẮC HANOI

ĐÓNG
CHỮA
VÀ BÁN

ĐỦ ĐÔ PHỤ-TÙNG

XE TAY

KIỂU MỚI
GIÁNG ĐẸP
GIÁ RẺ

GÁI VÙNG LIM

Gió thổi mạnh, trời nắng rực rỡ. Cảnh dồi Lim hôm 13 tháng giêng xưa như một cái chợ họp đủ các hạng người, nhưng không ai mua, không ai bán, chỉ đi lại nhín nhau cho mắt thì giờ.

Các cô con gái quê, khăn vuông đồng tiền, áo nâu nón, thắt lưng cà vát, lẵn với bạn thêu n主公 Hà-thành, khăn san áo mèo, trông phấp phới như một bầy tiên họp cảnh chợ trời.

Giười chán đỗi, ba chàng công tử đứng bên cạnh cái ô-lô con như giàng giàn nữa ô-nú-về. Một chàng tay mở cánh cửa ô-lô nói:

— Thời về tôi các anh! Chẳng có món nào khá cả!

— Thị ở lại nghe hát đã!

— Hát thì ra gì... Về...

Nói đến đây thi chàng ngừng hẳn lại, mắt dăm dăm nhìn xuống con đường ruộng. Hai chàng kia cũng quay lại, nhìn theo rồi cả ba nhanh bị thôi miên, đứng chờ người ra. Trên đường ruộng, một cô con gái đi tới: mắt trong, môi thắm, vẻ mặt tươi như mùa xuân.

Một lát ba chàng đưa mắt nhìn nhau, cùng nói:

— Hay ta ở lại?

Cô bé cũng vừa tới, lúc đi qua mặt ba chàng thi đưa mắt nhìn e ba rồi cúi đầu, mím cười, cõi vè lảng lơ, tinh nghịch.

Ba chàng không bảo nhau mà cùng bước theo cô con gái lên đồi. Cô bé là người ở vùng lâm dồi, nên đi lên nhanh nhẹn thoăn thoắt, làm ba chàng theo mệt. Lúc lên đến ngọn, cô bé đứng nhìn ra bốn phía, không để ý đến ba chàng, gió đưa tà áo và thắt lưng bay phấp phới. Ba chàng mon men lại gần, chưa kịp nói câu gì, còn mệt thở hổn hển, thi cô bé quay lại nói nữa ngay thơ, nửa đứa:

— Lúc này ba ông lên giốc với chắc mệt...

Một chàng nhanh nhều nói:

— Chúng tôi mệt vì cô em đấy.

— Cám ơn ông... Các ông đi xem hội.

— Chúng tôi nửa đi xem hội, nửa đi xem người.

— Người vùng chúng em thi bằng thế nào được các cô ở tỉnh thành?

— Phải, chỉ trừ có em đây ra!

Cô bé cúi mặt, như có vẻ thận.

— Cõi em ở gần đây?

— Không, em ở xa đây lắm. Ở tận trong kia.

— Tận trong kia là đâu?

Cô bé trả tay về phía xa xa, bảo:

— Ở tận dãy sau cái dồi cao kia kia.

— Ở xa thế mà cô cũng chịu khó ra xem hội?

— Chúng em ở nhà quê, chỉ có ngày hội là vui thôi. Hội nào em cũng đi, mà chỉ đợi đâu có hội để đi chơi.

— Tên cô em là gì?

— Người ta vẫn gọi em là Đào.

— Nhưng thật ra cô em tên là gì, cho chúng tôi rõ để lần sau gặp mà chào.

Bỗng tự nhiên cô Đào không duyên không cõi, nhắc nón, bước xuống đồi. Ba chàng lại bước xuống theo, lúc cô bé đi lên vào đầm đồng người thi không thấy bóng đâu nữa.

Ba chàng tăng hăng hái đều cũng không thấy, mà từ lúc đó, đến khi trời

xâm xâm tối chỉ bập dì tìm cô con gái đẹp mà kỳ khôi ấy. Sau ba chàng phải ngồi đến đường về, vì trời đã tối, trên đồi không còn ai, những người bán hàng cũng lục tục gánh chồng về cả. Người tài xế vừa bắt đèn, sắp cho xe chạy, thì giưới ánh đèn hiện ra một cô con gái. Ba chàng cũng buột miệng nói:

— Chính đó!

Cô bé lấy tay che một bên mặt cho khỏi chói, rồi hỏi:

— Ba ông bây giờ mới về?

— Phải, còn cô em ở lại đây?

— Không, chúng em cũng về làng.

vào bàn tay, rồi mỗi người đè một ngón tay vào. Cô bé bảo:

— Khi tôi cùp ba tay vào, tôi nắm phải ngón tay ai thì người ấy được bẩm đèn trước.

Đến khi cô bé ú tim ù... áp bàn tay lại, thì cả ba chàng cứ đeo gòn tay, không ai rút ra cả. Rồi cả bốn người cùng cười. Cô bé như ngàn người ra, nói ngày thơ:

— Thế không được! Em nhầm đấy! Ngày làm lại, ai bị nắm thì bẩm đèn sau rốt.

Cô bé ngã một lúc rồi lại nói:

— Như thế lôi thôi lắm! Thế này tiện

— Xa thế mà cô giám di một mình? Cô bằng lòng để chúng tôi đưa về tận nhà, kéo đèn tối tăm.

Cô bé đưa mắt thết tình, nói se se:

— Số phiền ba ông quá!

— Không, cô đừng ngại, chúng tôi có đèn đèn bẩm di theo.

Người tài xế nói:

— Ba cậu không về, ông con mắng con chét.

— Anh sợ mắng thì anh về một mình trước đi.

Thế rồi bốn cái bóng di thẳng vào trong quang tối.

Đi khỏi dồi Lim, thi cô bé thốt nhiên nói:

— Sắp đến cái cầu, ông nào có đèn thi bẩm lên cho rõ đường kẽo ngang xuống sông cà bảy giờ.

Vừa nói xong thi cả ba cái đèn cùng sáng một lúc, nứa soi đường nửa soi vào mặt cô con gái. Cô bé gắt lên rồi bảo:

— Mỗi ông bẩm đèn một lúc, không được bẩm luôn cả ba thê.

Ông nào cũng đòi bẩm trước, không ai nhường ai. Cô bé bảo:

— Hay ông nào hơn tuổi thi bẩm trước.

Không được, chúng tôi bằng tuổi nhau cả!

— Thế thi chi chi hành hành xem ai được bẩm trước.

Ba chàng mừng quỳnh cùng nói:

— Phải đó!

Rồi cô bé, vừa cười vừa giơ tay ra, cái tay nhỏ nhắn, xinh xắn, trắng như ngọc. Ba cái đèn cùng chiếu ánh sáng

đường xa, quên cả mỏi chân, chỉ nghĩ đến lúc tối được nhà cô bé, bao nhiêu cái vui như đợi ba chàng. Một lát cô bé lại tì tè nói thăm với một chàng trong bọn, rồi lát nữa lại nói thăm với chàng thứ hai, rồi lại nói thăm với chàng thứ ba, ba chàng cùng vui mà mỗi chàng một cái vui riêng, không ai có thể ngờ cho ai biết được.

Ba chàng đương vui thi bồng cô bé nói:

— Đến núi Chè rồi, sắp đến nhà em. Đi qua một vườn tràm, đến trước một cái công gò thi cô bé dừng lại nói:

— Nhà em đây!

Trong nhà có một người con trai trạc độ 20 tuổi đi ra. Cô bé nhảy múa ra hiệu rồi nói to:

— Nhà còn thúc à? Tôi mời xem hội quái, may nhờ có mấy ông này có bụng tử-tế đưa về!

Người con trai, nói:

— Mời ba ông hãy vào chơi soi nước. Chàng nôn càm kia tung hùng roi một chàng nói:

— Thời, dè chúng tôi vè kèo khuya. Cô bé làm bộ ngây thơ, nói:

— Vang dè ba ông vè kèo đường còn xa. Em cảm ơn ba ông đã có lòng tốt đưa em về tận nhà.

Rồi cô bé đóng cửa lại, cười khúc khích. Lúc vào nhà, người con trai hỏi:

— Sao lúc nay, cô lại gọi tôi là thà?

— Ấy thế, gọi anh là nhà dè họ tưởng em có chồng, họ vè.

— Sao cô ecz thế?

— Ấy thế, tại họ hay lôi thôi!

Còn ba chàng lùi thủi về, trời lạnh gió rét. Ra khỏi làng, một chàng làm bẩm:

— Con bé nó lừa mình!

Rồi hỏi nhau:

— Lúc này nó bảo thăm anh cái gì thế?

— Nó bảo khi về nhà, nó sẽ có truyện rieng với tôi hay lắm.

— Nó cũng bảo tôi như vậy!

— Tôi cũng thế. Đây truyện hay của nó như thế đấy.

Một chàng lạc quan, nói:

— Thời, thê cũng thích, ai bảo mình cứ đòi đưa nó về tận nhà.

BÀO-SƠN

THẾ GIỚI CỦ MỤC TÀI GIẤY

Đông Tây gặp nhau !...

(1) Bên nhà tôi, cạnh giầy hàng rào, có một trường Pháp-Việt, học trò trước chừng được hai chục trở lại.

Một cái nhà lá ba gian, tường trát bùn, trong bầy lồng chống đỡ mười bộ bàn ghế dài. Đó là nhà học hiệu của hàng huyện lập nên để đào tạo lấy những bộ óc mới mẻ, những bộ óc « duy tân » như lời thầy tôi thường chê nhạo. Còn người giữ cái trọng trách đào tạo nhân tài mới thì là một viên giáo học trẻ tuổi, nghĩa là một cậu học trò lớp nhất trường Sơ học Pháp-Việt tỉnh Thái-Bình. Thế mà cậu giáo bé con ấy (tên chàng tôi đặt cho thầy) là người kinh địch của thầy đồ tôi đấy, có ghê không ?

Ngày ngày cứ hễ bên này chúng tôi ngâm nga chí hồ giả dỗ, thi bên kia hàng rào cũng é-a-la-mi là người bạn, chẳng bên nào chịu kém bên nào một chữ, một câu.

Trước còn túc khí, thi nhau về tiếng gào, sau thành đá troi nhau bằng trí thức. Trong cuộc đấu trí thi phần thắng ai không chắc về cù đờ già tôi. Thế mà nhiều khi cù cũng bị núng lầm !

Một hôm thầy cả, tiếng nhiếc một trò, cốt đề bèn cầu địch nghe rõ :

— Mày giở thế, thi rết tao cho mày học chữ tây thôi. Chứ bộ mày cũng khó lòng mà hiểu được chữ nghĩa của thánh-hiền.

Thầy vừa nói rút câu thi cũng có tiếng mắng học trò trả lời lại ngay :

— Đọc cho rõ ràng giết khoát kia ! Chứ làm gì mà é-a như ông đồ hủ thế !

Nhưng cuộc tiêu chiến như thế xảy ra luôn.

Một lần không biết có việc gì mà thầy giáo tây lại sang chơi bên trường chữ Nho. Trong khi nói chuyện, cù đờ hỏi chọc tức một câu :

— Nay thầy giáo, sao không thấy thầy giảng những điều cao xa, những điều nhân, nghĩa, lẽ, tri, linh, mà chỉ

1) Tiếp kỳ trước.

thầy thầy giầy những con bò cái cùng là cái bắp cải mà thôi.

Thầy giáo tây cười, đáp lại :

— Thưa cu, thế mà con bò cái còn có nghĩa hơn những chữ chi, hổ, giặc, dã của Hán tự.

Câu trả lời vừa rút thi một tiếng « lão » thật to của một trò đáp lại :

Thầy nhìn xuống thì người cự lại ấy chính là anh Kế. Anh Kế đã nói tiếng về cái tình bướng mà về khoa nghịch tình thì so với ông đồ Bé cũng chỉ một mươi một chín.

Chiều hôm ấy bên trường Pháp-Việt giảng khoa luân-lý, về mục can-dảm. Thầy giáo bé con đương lấy giọng, lên tiếng, khuyên bầy học trò nhỏ nên biết can-dảm, thi một tiếng nô « dùng » cực mạnh ở ngay sau

phải một buồi nấm sấp, roi gác lên mông.

Khi bên trường Pháp-Việt tan học, thầy cùi dờ anh Kế dậy và ôn tồn bảo rằng :

— thôi con dậy ! Thầy làm vậy để nó biết rằng nho-giáo ta có lẽ phép là như thế đó. Chứ con có tội gì mà thầy đánh.

Từ hôm ấy, anh Kế được thầy yêu quý một cách đặc biệt.

Nếu đổi bên cứ găng nhau như thế mãi thì cuộc chiến tranh thành to mắt, mà Đông Tây khó lòng gặp nhau được.

Thế mà Đông Tây gặp nhau.

Cái công điều hòa hai phái tân-cựu, cái công gáy dựng cuộn gập gù Đông

tràng tiếng Pháp với thầy đồ tây. Chúng tôi theo ra đứng ngày người nghe anh nói lia-lia một hồi. Tuy chẳng hiểu chi hết nhưng chúng tôi chắc chắn phải những chữ con bò cái và cái bắp cải.

Còn thầy đồ tây ? Chẳng biết thầy có hiểu hay không, nhưng thầy thay quay về lớp một cách rất hòa-binh. Chúng tôi đặc chí cười vang.

Anh Tốn thi lại ứng dụng trở vào nói truyện với thầy đồ tôi. Anh mỉm cười nói :

— Thưa cu, chấp gì trẻ con ! Vâng người theo đạo thánh hiền ta không bao giờ thêm dương vây với ai. Ai biết ta thì biết, ai chẳng biết ta, ta cũng chẳng giận « nhân bất tri phi bất uẩn ».

Ta lại nên biết rằng dù chữ Pháp hay chữ Nho, chữ nào cũng có cái hay, cái giờ. Ta chỉ nên theo đạo Trung dung của thánh hiền, không thiên không dịch và luôn luôn ôn trong trí cầu cách ngôn của đức thánh:

« Quán tử cha nhì bất tị, tiễn nhân tị nhì bất chu »

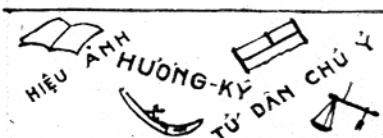
Thầy đồ tôi ngồi nghe, chỉ mỉm cười. Cái nụ cười khinh bỉ hay cái nụ cười ngượng nghịu ? Nào ai biết ?

Còn tôi trước thấy anh Tốn rờ một tràng tiếng Tây, giờ lại kéo một nút chửi nhỏ, thì lấy làm phục anh lắm. Ngày nay hễ nhớ đến anh, tôi vẫn cho anh là « nét gach » nối hai chữ Đông-Tây.

Hai năm sau, anh lại bỏ Hồn-tu theo Pháp văn và tôi cũng theo gương anh nốt, khiến anh Ngân phải than phiền :

« Ôi ! nho giáo đến lúc tàn cục rồi !»
(Còn nữa)

NHỊ-LINH

ANH MỸ-THUẬT

Hiệu Khánh-Ký công-ty

3, Rue Borgnis Desbordes (Phố Tràng Thi sẽ sở cầm Hàng Trống)

Đã nổi danh ở Pháp và khắp cả cõi Đông-dương

Giá Quảng Cáo

Àuh 13 x 18 cả khuôn và sous verre (lhevà kiều bên) 2p.00 1 cái

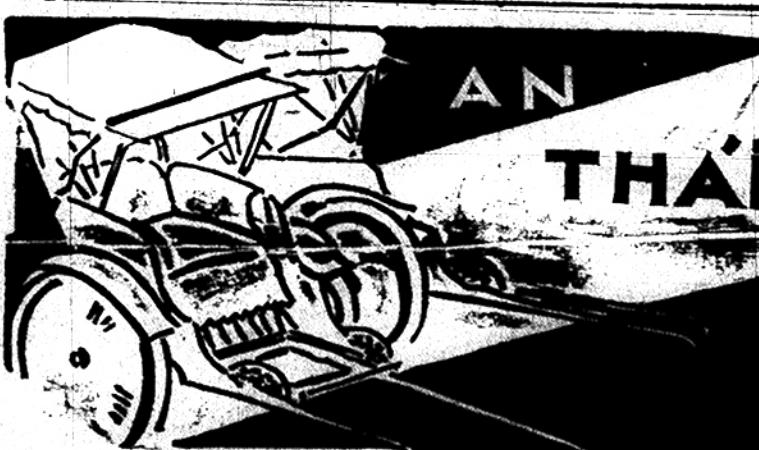
Àuh 18 x 24 cả khuôn và sous verre (Theo kiều bên) 3p.00 1 cái

Chuyên-môn làm ảnh Phóng Đại 30 x 40 cả khuôn giá từ 5p.00 đến 9p.00
50 x 60 — id — — 8p.00 — 15p.00
60 x 100 — id — — 15p.00 — 30p.00

Đại-ly : FILMS AFFA

cô ống kính rất sáng

như ánh bắc Ái Mĩ vậy.

Nhà ding xe số 23 phố Cầu gẽ Hanoi, vi [x] hàn hòi, nên [đã] đón cả cửa hàng
trong [x] phim V [x] i [x] T [x] Trống.

CHUYỆN VUI

Lên sì.. xuống sì..

Làng Đông vào đám có mở cuộc đánh cờ người. Khóa Nghị là người giữ giải đã hơn tuần lễ, ngày nào cũng có người đến đấu nhưng đều bị thua.

Hôm nay là ngày tan đám lại vừa là ngày phả giải cờ, sẽ có nhiều cuộc chơi long trọng. Vì thế nên trai gái các làng lân cận kéo đến xem hội rất đông. Cũng vì thế nên các cô quán cờ, từ cô Tướng đến cô Tối biến đèn thẳng bộ cánh rất là lịch sự, và phấn sáp điểm trang rất đối công phu. Cái vành khăn nhung, cái mái tóc bới đầu dừa, cái áo cầm chau mèo, đội bì tất trắng, đội giày mũi nhọn, ngâm từ đầu soi tóc cho đến gót bàn chân, các cô thực dã hoàn toàn trở nên những cô con gái thiêng.

Ở giữa bảy mươi sáu tiên nga ngồi trên mười sáu chiếc ghế dừa, pháp phoi tà áo dùi dàng bay trước gió xuân, ông Khóa Nghị đi di lại, luôn luôn nụ cười tự đắc hời hé cặp môi đỏ loé quết trầu. Khiến mươi sáu cậu trai làng ngồi làm quán cờ bên dưới phải lộ vẻ ghê tởm.

Bỗng có tiếng xôn xao ở đám người đứng xem. Bao nhiêu cặp mắt đỏ dần đỏ về một phía. Rồi người nọ chỉ trả bảo người kia:

— Hai Phùng!

Mười sáu cô quán cờ, mươi sáu cậu quán cờ đứng cả dậy nhìn nhau cùng thầm:

— Hai Phùng!

Còn khóa Nghị thì vút điếu thuốc lá tờ sáu xuống đất, kiếng cẩn, nháu nhát nhả ra, vẻ mặt lo sợ, buốt móm kêu:

— Đầu! Hai Phùng à?

Một đám đông người bỗng giê rặt ra hai bên, ông Chánh-hội đưa vào một chàng thiếu niên công tử, khăn lụt, áo xa-tanh, quần lụa bạch, tay cầm chiếc quạt hời. Chàng mỉm cười, ngó đầu sẽ chào các cô quán cờ. Ông Chánh-hội lên tiếng nói với mọi người đứng xem:

— Ông Hai Phùng ở làng Cam đến phả giải.

Trầm miệng, nghìn miệng đồng thanh reo:

— À! À!

Nguyên Hai Phùng nỗi tiếng là một tay cao cờ khập mẩy tinh vung xuôi.

Chàng động di đến đâu là giật giải & đẩy. Chàng lại là một bức hào hoa phong nhã. Vì thế nên đến đám nào cũng được trọng dãi, mà không cần phải có

tam, tứ tháng cũng được vào phả giải.

Lúc ấy hai Phùng ung dung di soát quân cờ một lượt. Kỳ thực chàng chỉ cốt ngâm xem có cô quán cờ nào đẹp không. Khi đến một quán cờ thì bỗng chàng đứng sững, dò mắt ra nhìn đám đám, khiến cô thiếu nữ xấu hổ, đỏ ửng cặp má, cúi mặt xuống nhìn giầy. Chàng liền phất lá cờ đuôi heo lên đầu quán cờ, nói thầm:

— Thưa cô, tên em là gì?

Cô thiếu nữ giấm giận đáp:

— Tôi là sì.

— Thưa cô, tên em cũng là sì.

Cô quán cờ không trả lời...

Cứ lè thường thì người phả giải đi

lời:

— Xin lỗi ngài, ngài đi trước cho

— Thưa ngài, ngài là người phả giải.

Hai Phùng mỉm cười:

— Thưa ngài, ngài nhất định không chịu đi trước? Vậy tôi xin lùn ý ngài.

Chàng liền phất lá cờ đuôi heo lên đầu quán cờ, nói thầm:

— Xin phiền em đổi chỗ, cho tôi được ngâm cái dáng đi yêu diệu của em.

Khóa Nghị thấy Hai Phùng ghênh sì thì cho rằng Phùng không muốn hưởng cái lợi được di trước, nên bỏ một nước. Nhưng khi nào chàng chịu kém phẫn lè nhượng. Chàng liền dám tốt ba-

— Thưa cô... cô làm ơn cho tôi biết tên cô là gì?

Lần này cô quán cờ đã hơi cảm động, sau đó đáp lại:

— Thưa ông, tên tôi là Cúc.

— Vậy thưa cô Cúc, xin lại mời cô về chỗ cũ.

Cô Cúc kinh ngạc:

— Ông lại xuống sì à?

— Vâng, tôi xuống Cúc.

Khóa Nghị cũng kinh ngạc, nhưng cho rằng bên địch khinh chiến nên chấp mình một nước. Chàng tức giận nói thầm: « Nó lại làm bộ. Song ta giờ giải mã để thua thì cũng tủi. Nó đã cậy tài thi ta cho nó biết tay ». Chàng liền nghé ngang ngay thế đại công kích.

Trong khi ấy thì Hai Phùng thoát được tiếng trống bên tai, vui mừng bảo cô Cúc:

— Thưa cô, cô nghe tiếng trống inh ôi thế có khó chịu không?

— Không chịu lắm.

— Vậy em mười phút nữa là có thoát khỏi tiếng trống!

Cô Cúc tò ý kịch phục:

— Mười phút nữa, ông đã được à?

— Không được thi thua! Có làm gì cái đó. Quí bồ chúng mình thoát được tiếng trống ra ngoài kia nói truyện thú hơn.

Vừa nói vừa lùi thi tiếng trống thúc giục nghe dã sấp lại gần. Chàng vội vàng nói:

— Mau mau, lại phiền cô xuống ngay cho, không có chúng nó đến nơi rồi.

Cô Cúc cất giọng nũng nịu:

— Ông bắt em lén lén, xuống xuống mài. Những người khác thì được ngồi yên chỗ.

— Những người khác, tôi có trông thấy ai đâu? Ở đây chỉ có một mình em.

Cô nói ngó ngắt làm cô Cúc phả bát cười.

Còn khóa Nghị đã vào pháo đầu, mà thấy bên địch còn xuống sì thì lấy làm tức, nghĩ cười thầm:

— Ta thử đánh nước pháo trống, xem hẵn có còn lén sì được nữa không?

Nhưng nào Hai Phùng có biết đâu rằng bên kia vọt pháo, khi nghe tiếng trống gõ bên tai, chỉ vội vã giục cô Cúc:

— Thưa cô, lại phiền cô lén mìncho, chẳng nó gõ diếc tai chúng ta làm.

Là cờ vừa phất, cô sĩ vừa ngồi, thì ông Chánh-hội cười rũ rượi vào nói Mai Phùng ra.

Khóa Nghị được giải.

Nhưng hai Phùng được trái tim cô S.I.

KHÁI-HUNG

trước, nhưng người giữ giải được chọn bên. Khóa Nghị cố nhiên là nhận bên nữ. Hai Phùng thì thầm mấy câu với ông Chánh-hội, ông liền ra giàn xếp với khóa Nghị:

— Cậu hai muôn nhường ông đi trước và xin nhận bên nữ, thôi ông bằng lòng vậy... Vâng đi trước vẫn có lợi.

Nề lời ông Chánh-hội, khóa Nghị không những nhường bên nữ mà lại bằng lòng để người phả giải đi trước. Làng cờ ta xưa nay vẫn có tinh hào hiệp.

Đã hai lần khóa Nghị mời hai Phùng ra quán, mà chàng mãi hỏi truyện cô sì, vẫn không nghe thấy. Cô thiếu nữ phải mỉm cười bảo: « Người ta mời ông đi di kia » Chàng mới quay lại trả

Hai Phùng cũng chàng buom chú ý đến nước cờ bên địch, chỉ đứng sán liền béo quán cờ hỏi truyện vơ vẩn:

— Thưa cô, tôi đã di dự nhiều cuộc cờ người mà thực chưa gặp được ai có cái bụng sặc tuyệt thế như cô.

Cô sĩ mủm mỉm cười sê nói:

— Nhưng bén kia người ta đám tốt ba rồi đấy, ông đi di chứ.

— Thưa cô, tôi còn phải nghĩ chứ; Cô quán cờ lại mỉm cười:

— Ông nghĩ thi sao ông lại cứ phải đứng sán vào chỗ tôi ngồi thế?

— Vì cô đẹp!

Cô quán cờ bén lén, ngồi im. Người đánh trống thúc giục, thấy Hai Phùng nghĩ lâu quá, liền mang trống đập vào bên tai. Phùng liền lại phất cờ, thì thầm với cô sĩ:

NHÀ THÍ NGHIỆM BỆNH LÂU GIANG Đã phát minh những thứ thuốc chữa về bệnh ấy

Hiện thuốc Lê-Huy-Phách làm thuốc đã lâu năm, đặt phòng riêng để thí nghiệm bệnh Lâu và Giang mai. Bởi năm 1951 đã phát minh những thứ thuốc này để chữa về bệnh ấy. Bệnh mới phát (đại dịch) bắt cứ nỗi, mỗi buổi trưa, chỉ dùng từ 4 đến 5 là khỏi hẳn, mỗi ve giá 1000

Lâu hàn nỗi đại chấn thương sinh nở, lồng ngực, hay đặc cung là vú vắn túc, di tần thủy nóng, từ chí mồi mệt, yếu đuối và cảm mệt nhăn, chứng khó chịu khác nỗi. Nhìn hổ chí dùng 2 ve liệt (trứng giá mỗi ve opo và 1 bột to bồ ngô-tang-trà). Hỗn hợp nhỏ ipo, là khởi hàn. Thứ thuốc này al đồng không khỏi al giả lợi tiền. Còn bệnh giang mai thì đặt sáu nồng đến đâu, uống thuốc của bản hiệu cũng chóng khỏi hơn là bệnh lão, al si điều biệt. Muốn hỏi đều gi dinh theo timbre opo giá lời ngày

Ở xã mua thuốc gửi thư về số cách hinh hóa
giá ngắn (G.B.) thư và mandat xin à;

